

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)
การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก
และเศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นการตรวจสอบย่อย การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก

และเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการตรวจสอบย่อย “การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์”

สารบัญ

หน้า

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

๑

ส่วนที่ ๒ รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๗

ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นการตรวจสอบย่อย “การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์”

๑. ชื่อประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๘

๒. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผล

๘

๓. ขอบเขตของการตรวจสอบและประเมินผล

๘

๓.๑ คำจำกัดความ

๙

๓.๒ ขอบเขตการตรวจสอบและประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและ
ประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๙

๔. ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล
ตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลาง
และขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก

๑๑

๔.๑ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และ
แผนปฏิบัติการต่างๆ

๑๑

๔.๒ ผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการส่งเสริมผลักดันให้
เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๑๖

๔.๓ ผลการลงพื้นที่เพื่อดูงาน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ตามประเด็น
การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ณ จังหวัด
อุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดจันทบุรี

๕๕

๕. ข้อค้นพบจากการตรวจสอบและประเมินผล

๗๐

๖. สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจำกัดในการดำเนินงานตามภารกิจ
กระทรวงต่อเป้าประสงค์

๗๐

๗. ข้อเสนอแนะ

๗๐

๗.๑ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

๗๐

๗.๒ ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

๗๐

๘. สรุปประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการตรวจสอบและประเมินผล	๗๑
เอกสารภาคผนวกประกอบรายงานการตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๗๒
การลงนามรับรองรายงาน	๘๑

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ตารางแสดงชื่อผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕๔ แห่ง ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	๑๘
ตารางที่ ๒	ตารางแสดงผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน ๘ ผลิตภัณฑ์	๓๙
ตารางที่ ๓	ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้า เกษตร	๔๑
ตารางที่ ๔	ตารางแสดงผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับสินค้าชุมชน (OTOP) จำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์	๔๓
ตารางที่ ๕	ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	๔๖
ตารางที่ ๖	ตารางแสดงชื่อผลิตภัณฑ์ที่มีความต้องการพัฒนาและยกระดับเป็นผลิตภัณฑ์ ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ (ประมงธงเขียว)	๔๗
ตารางที่ ๗	ตารางแสดงผลการพัฒนาและยกระดับเป็นผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์ คุณภาพ (ประมงธงเขียว) จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์	๔๙
ตารางที่ ๘	ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูป สินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง	๕๐
ตารางที่ ๙	ตารางแสดงรายชื่อสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	๕๒
ตารางที่ ๑๐	ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	๕๕

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ ภาพแสดงขอบเขตการตรวจสอบในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก	๑๐
แผนภาพที่ ๒ ภาพแสดงห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลในประเด็นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	๑๑
แผนภาพที่ ๓ ภาพแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการต่างๆ	๑๕

ส่วนที่ ๑
บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)
การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นการตรวจสอบย่อย “การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์”
ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

แนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการการตรวจสอบและประเมินผลร่วมกันระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ (อ.ค.ต.ป.) คณะต่างๆ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป. ประจำกระทรวง) ในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โดยการตรวจสอบมุ่งเน้นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อผลักดันและยกระดับงานบริหารของส่วนราชการเพื่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ กลุ่มกระทรวงคณะที่ ๕ (อ.ค.ต.ป.) ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก โดยคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางของการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยจะมุ่งเน้นในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความแตกต่าง หลากหลาย สร้างสรรค์

โดยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบและประเมินผล ดังนี้

ข้อค้นพบ

๑. ในการกำหนดนโยบายจากส่วนกลางสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ควรสำรวจความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้สามารถกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม และตรงตามเป้าหมายที่กำหนด

๒. ส่วนราชการในระดับส่วนกลางไม่ควรจัดสรรงบประมาณภายใต้รูปแบบเท่ากันทุกจังหวัด ต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็น เหมาะสม และศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรในแต่ละพื้นที่

๓. กิจกรรมย่อยที่เกี่ยวข้องการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้แก่เกษตรกร ที่อยู่ภายใต้แผนงาน/โครงการ ของส่วนราชการส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปในการสร้างองค์ความรู้/ฝึกอบรม ให้กับเกษตรกร โดยไม่เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ไม่ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จอาจไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่แท้จริงได้

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

ควรปรับวิธีการดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับแผนทั้ง ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้ง ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนตัวชี้วัดของการดำเนินงานตามแผนทั้ง ๓ ระดับ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

๑. ส่วนราชการควรปรับเปลี่ยนวิธีการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการในระดับพื้นที่อย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการกำหนดจำนวนเป้าหมายจากส่วนกลางและส่งต่อให้หน่วยงานระดับพื้นที่ค้นหาเป้าหมายสำหรับดำเนินการ

๒. การขับเคลื่อนโครงการที่ต้องมีการจัดสรรงบประมาณลงไปในระดับพื้นที่ ส่วนราชการควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ต้องการเข้าไปส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ได้กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้ง ส่วนราชการเจ้าของโครงการไม่ควรจัดสรรงบประมาณภายใต้รูปแบบเท่ากันทุกจังหวัด ควรพิจารณาตามความจำเป็น เหมาะสม และศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนที่จะดำเนินการในแต่ละพื้นที่

๓. ควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ณ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดจันทบุรี โดยมีรายละเอียดข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาข้าวสามปี ตำบลหนองสระปลา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

ข้อค้นพบ

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาวัตถุดิบ (พลาสติก) ที่ใช้สำหรับนำมาแปรรูปเป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานผลิตน้ำตาลจากอ้อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้ปริมาณปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงอย่างรวดเร็ว จึงได้ส่งผลให้ไม่สามารถนำวัตถุดิบจากปลามาผลิตสินค้าให้กับผู้บริโภคได้ตามเป้าหมาย

๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความต้องการในด้านการขยายตลาดไปยังตลาดต่างประเทศ รวมถึงในช่องทางอื่นๆ ที่มีความหลากหลาย โดยปัจจุบันการส่งสินค้าไปยังตลาดของประเทศเวียดนามต้องดำเนินการผ่านร้านวิทีแหมมเนืองเป็นหลัก สำหรับการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศจะเป็นในลักษณะของการให้ลูกหลานของคนในชุมชน/กลุ่ม ที่มีแหล่งพักพิงในต่างประเทศรับไปจำหน่าย

๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาผลิตภัณฑ์ได้รับความเสียหายในการขนส่งเพื่อไปจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ไม่สามารถช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้นานเท่าที่ควร จึงมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนในด้านองค์ความรู้ ตลอดจนการหาวิธีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทำให้สินค้าเกิดความเสียหายระหว่างการขนส่งและยังคงรสชาติของสินค้าได้เทียบเท่าบรรจุภัณฑ์เดิม

ข้อเสนอแนะ

๑. กรมประมงควรเข้าไปส่งเสริมองค์ความรู้และการพัฒนาวัตถุดิบ (การเลี้ยงปลา) ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์จะทำให้ปลามีขนาดที่ได้มาตรฐานและกลุ่มวิสาหกิจสามารถมีวัตถุดิบสำหรับการผลิตตลอดทั้งปี

๒. การแก้ไขปัญหาบรรจุภัณฑ์ได้รับความเสียหายในการขนส่งสินค้า ควรให้สำนักงานประมงจังหวัด ดำเนินการประสานงานกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เพื่อเข้ามาร่วมกันพัฒนาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว รวมทั้ง ควรขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มีองค์ความรู้ในการวิจัย เพื่อช่วยเหลือ ในทางวิชาการสำหรับการพัฒนา และออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมเพื่อการส่งออกสินค้า

๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีควรมีการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มีความหลากหลาย เช่น ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย ช่องทางในระบบออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น เนื่องจากสินค้าของกลุ่มมีจุดแข็งใน ด้านที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย. เรียบร้อยแล้ว

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ ตำบลพระธาตุ บังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ข้อค้นพบ

๑. สถานที่ตั้งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน จึงส่งผล ให้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในด้านการปลูกพืชอาหารสัตว์ที่ใช้สำหรับการเลี้ยงโค

๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของการเลี้ยงและผสมพันธุ์โคเนื้อ

๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำยังประสบปัญหาเรื่องของการแปรรูปเนื้อโคเป็นผลิตภัณฑ์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ยังไม่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน เช่น อย. สินค้าฮาลาล จึงอาจส่งผลกระทบต่อ ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในภาพรวมได้ ซึ่งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจะเน้นไปในลักษณะของตลาด ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงหรือจำหน่าย ณ สถานที่ตั้งของกลุ่ม

๓.๒ ด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่า บรรจุภัณฑ์ยังไม่มีความหลากหลายเท่าที่ควร โดยรูปร่างลักษณะของ บรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดควรดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอพันธุ์ ลูกผสมระหว่างสายพันธุ์วากิวและสายพันธุ์โคนม เพื่อนำมาผสมกับโคเนื้อของกลุ่ม เพื่อให้ได้ลูกโคที่มีสายพันธุ์ ผสมระหว่างวากิวและโคนม สำหรับใช้เป็นแม่พันธุ์ในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้อง มีวิธีในการเลี้ยงโคเนื้อที่ถูกต้องเช่นกัน

๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ควรประสานกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ในการเข้ามา ช่วยเหลือและพัฒนาในเรื่องของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับพื้นฐาน และออกแบบ/พัฒนา บรรจุภัณฑ์ให้สามารถขยายระยะเวลาในการรักษาสภาพของอาหารได้นานมากยิ่งขึ้น และบรรจุภัณฑ์ มีความ หลากหลายสามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาชัยภูมิ จังหวัดจันทบุรี

ข้อค้นพบ

๑. การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย สร้างสรรค์ และมีความน่าสนใจ เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนทุเรียนดังกล่าว ได้ดำเนินการจำหน่ายและส่งออกทุเรียนผลสดเป็นหลักที่สามารถสร้างมูลค่าได้มากกว่ากิจกรรมการแปรรูปสินค้า

๒. วิสาหกิจชุมชนได้มีการนำทุเรียนผลสดที่ไม่ผ่านเงื่อนไขในการส่งออก (ทุเรียนตกเกรด) มาแปรรูปเป็นทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

๓. วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองซื้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และมีผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามวิสาหกิจชุมชนฯ ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของแรงงานที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะทำงานภายในแปลงทุเรียนสดของตนเอง และล้งสำหรับรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร

๔. วิสาหกิจชุมชนได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนจำกัด จึงส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นบรรจุภัณฑ์ที่หลากหลายและน่าสนใจ รวมทั้งการสามารถช่วยรักษาและยืดอายุของผลิตภัณฑ์ได้

ข้อเสนอแนะ

กรมส่งเสริมการเกษตรควรสำรวจความต้องการของกลุ่มเกษตรกรก่อนเสนอขอโครงการ และจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมกับประเภทกิจกรรมที่กลุ่มเกษตรกรมีความต้องการดำเนินการ ทั้งนี้ ส่วนกลางควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด ตำบลมะขามอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

จากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์การเกษตรระยอง จำกัด ไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ แต่อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในแง่ของการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อค้นพบ

๑. ทุนการดำเนินงานมาจากเงินรับฝากจากสมาชิกเป็นหลัก

๒. สมาชิกไม่มีดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน เนื่องจากสหกรณ์มีการจูงใจให้แก่สมาชิกโดยการให้รางวัลต่าง ๆ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย การซื้อสินค้าในราคาสมาชิก เป็นต้น

๓. สหกรณ์ไม่มีการหมุนเวียนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตามหลักการควบคุมภายใน

๕. สหกรณ์มีความต้องการล้งจากกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อสำหรับการเก็บรวบรวมผลไม้

ข้อเสนอแนะ

๑. สหกรณ์ควรเร่งนำเงินฝากไปหารายได้ทั้งจากการลงทุนและการปล่อยเงินกู้เนื่องจากเงินฝากมีภาระด้านดอกเบี้ยจำนวนมาก และจะเป็นการเพิ่มต้นทุนการดำเนินงานของสหกรณ์

๒. สหกรณ์มีการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกมากถึง ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท ซึ่งถือเป็นส่วนใหญ่ของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการติดตาม เร่งรัด ให้สมาชิกชำระหนี้ตามกำหนดสัญญา

๓. สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จะขึ้นกับความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยเฉพาะการบริหารลูกหนี้และคุณภาพของลูกหนี้เป็นสำคัญ

๔. สหกรณ์ควรมีการบริหารจัดการตามระบบการควบคุมภายในอย่างรัดกุม เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

ซึ่งจากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ประชาชนพึงจะได้รับ ดังนี้ ๑) เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และผู้ประกอบการ มีความเข้มแข็งและศักยภาพในเชิงเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐในการส่งเสริม SME ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และ ๒) เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีองค์ความรู้ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินงานของกลุ่มในการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ และดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภค ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หรือที่ผลิตภัณฑ์แปรรูป เป็นต้น ตลอดจนเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและความสามัคคีของคนในชุมชน/กลุ่ม อีกด้วย

ส่วนที่ ๒

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๒ การรายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

๑. ชื่อประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

➤ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

สนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลัก การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก

๒. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผล

๒.๑ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของส่วนราชการใน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในประเด็นการเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและ เศรษฐกิจฐานราก ประกอบด้วย

๒.๑.๑ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ให้แก่เกษตรกรเพื่อการยกระดับการผลิตให้มีมูลค่า ที่สูงขึ้น

๒.๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมา พัฒนา/ปรับปรุง กระบวนการผลิต/การแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๑.๓ การพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน สหกรณ์

๒.๒ เพื่อรับทราบถึงปัญหา ข้อจำกัด และอุปสรรค การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ของส่วนราชการใน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความแตกต่างและ หลากหลาย รวมทั้ง การพัฒนานวัตกรรม คุณภาพของสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะเป็นการ ช่วยในการส่งเสริมและผลักดันให้ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปสู่การให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อ การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในภาพรวม เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และเศรษฐกิจฐานราก ต่อไป

๓. ขอบเขตของการตรวจสอบและประเมินผล

ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มุ่งเน้น ให้เกิดการบูรณาการการตรวจสอบและประเมินผลร่วมกันระหว่างคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ภาครัฐ (อ.ค.ต.ป.) คณะต่างๆ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป. ประจำกระทรวง) ในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โดยการตรวจสอบมุ่งเน้นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อผลักดันและยกระดับงานบริหารของส่วนราชการเพื่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าประสงค์ อย่างเป็นรูปธรรม และให้ได้ข้อค้นพบและความเสี่ยงที่สำคัญจากการดำเนินงาน (Ongoing Process) และ ข้อเสนอแนะเพื่อส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ไปยังนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี โดยมี หลักการที่สำคัญดังนี้ ๑) ให้ อ.ค.ต.ป. มีบทบาทหลักในการกำหนดประเด็นการตรวจสอบ และขอบเขตการ ตรวจสอบผ่านกลไกห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางและขอบเขตการ ตรวจสอบร่วมกันระหว่าง อ.ค.ต.ป. และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ ๒) ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ตรวจสอบ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง ตามขอบเขตการตรวจสอบย่อยตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่ อ.ค.ต.ป. กำหนด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กลุ่มกระทรวง คณะที่ ๕ (อ.ค.ต.ป.) ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๓.๑ คำจำกัดความ

๓.๑.๑ ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) หมายถึง ขอบเขตการตรวจสอบในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่สะท้อนความสัมพันธ์ของกระบวนการส่งมอบงานบริการสาธารณะ/การปฏิบัติราชการระหว่างกระทรวง/ส่วนราชการ

๓.๑.๒ ประเด็นการตรวจสอบย่อย หมายถึง ขอบเขตการตรวจสอบย่อยตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่ อ.ค.ต.ป. กำหนด โดย อ.ค.ต.ป. อาจมอบหมายให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงร่วมตรวจสอบ และ/หรือ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเสนอตรวจสอบตามภารกิจ เพื่อค้นหาความเสี่ยง ข้อเท็จจริงและปัญหา อุปสรรคจากการปฏิบัติราชการทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก เช่น งบประมาณ บุคลากร ระบบเทคโนโลยี การบริหารจัดการ กฎ ระเบียบ และเครือข่ายประชาสังคม เป็นต้น

๓.๒ ขอบเขตการตรวจสอบและประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางของการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยจะมุ่งเน้นในติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความแตกต่าง หลากหลาย สร้างสรรค์ เพื่อให้สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้ง เพื่อค้นหาปัญหา/อุปสรรค/ข้อจำกัดจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตลอดจนการวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้การดำเนินงานดังกล่าวบรรลุตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๑๓) และแผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพสูง รวมทั้ง สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ตลอดจน การพัฒนาศักยภาพ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน ให้มีองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผน BVCP (Business Value Creation Plan) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และสามารถปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของการดำเนินธุรกิจของแต่ละสหกรณ์ในแต่ละแห่ง

จากขอบเขตการตรวจสอบในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก รายละเอียดปรากฏดังแผนภาพ ๑

แผนภาพที่ ๑ ภาพแสดงขอบเขตการตรวจสอบในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก และเศรษฐกิจฐานราก

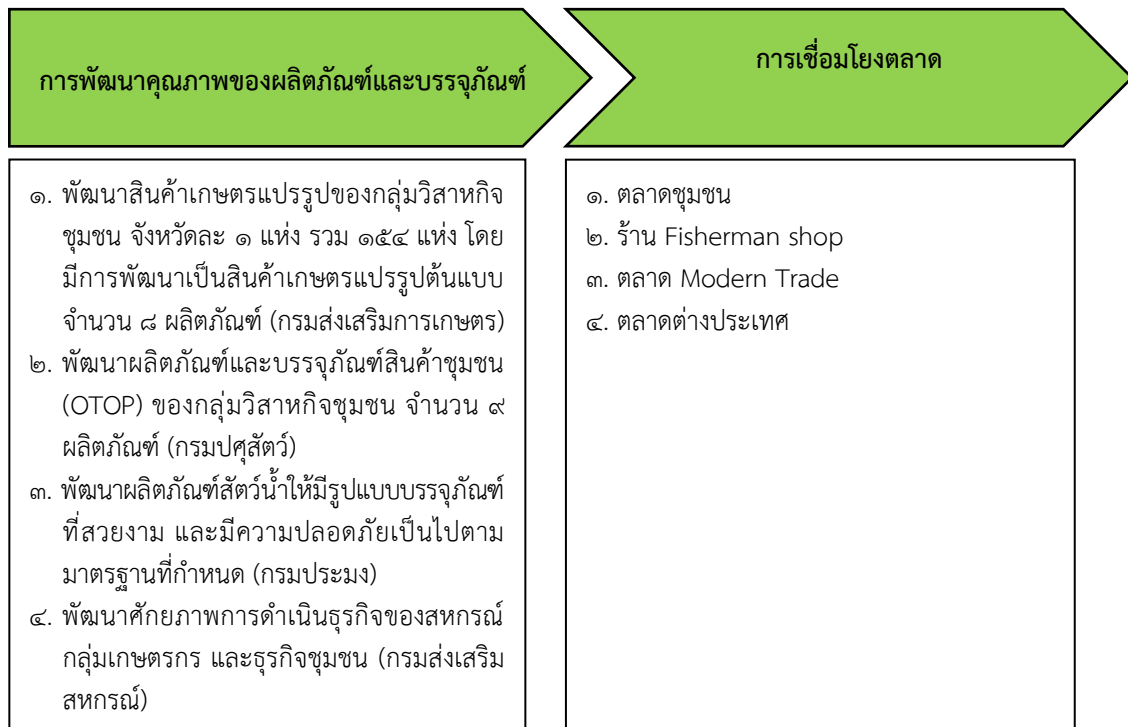

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้คัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔ โครงการ ประกอบ

- ๓.๒.๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร
- ๓.๒.๒ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์
- ๓.๒.๓ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมประมง
- ๓.๒.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์

และได้กำหนดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประเด็นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ รายละเอียดปรากฏดังแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ ภาพแสดงห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในประเด็นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๔. ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ในประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการต่างๆ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

๔.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยขับเคลื่อนผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๓ การเกษตร มีแผนแม่บทย่อยที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ แผน ดังนี้

๑) แผนย่อยเกษตรแปรรูป

แนวทางการพัฒนา มีจำนวน ๔ แนวทางการพัฒนา

๑.๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่คุณค่าให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๑.๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และ

สินค้าเกษตร รวมทั้ง การผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๑.๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิต หลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุกัญหัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุกัญหัจฉริยะ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๑.๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒) แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

แนวทางการพัฒนา มีจำนวน ๘ แนวทางการพัฒนา โดยมีแนวทางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ แนวทาง ดังนี้

๒.๑) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๒.๒) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๒.๓) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๒.๔) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ บรรจุกัญหัจฉริยะที่มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

โดยมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จำนวน ๒ หมายเหตุ ดังนี้

๑) หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่

๑.๑) มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

๑.๒) การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๒) หมายความว่า ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ซึ่งมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ เป้าหมาย ได้แก่

๒.๑) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้

๒.๒) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

๒.๓) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ จากภาครัฐ

๔.๑.๒ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนา จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่

๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

แนวทางการพัฒนา เกษตรแปรรูป มีแนวทางการพัฒนา จำนวน ๔ แนวทางการพัฒนา

๑.๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน และเพียงพอ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๑.๒) ส่งเสริมการแปรรูปขั้นต้นและขั้นกลาง โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจน องค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป เพื่อสร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าใน ผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ และอุตสาหกรรมขั้นสูง

๑.๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิต กระบวนการหลังการ เก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ระบบควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ระบบติดตาม ผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการแปรรูป อุปกรณ์ เครื่องจักรกลเพื่อการแปรรูป และทดแทนแรงงานคน

๑.๔) ส่งเสริมและกระตุ้นความต้องการใช้และบริโภคสินค้าเกษตรแปรรูป คุณภาพสูง ส่งเสริม การสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างเครือข่ายตลาด แปรรูปและจับคู่ธุรกิจ การประชาสัมพันธ์รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการ ปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

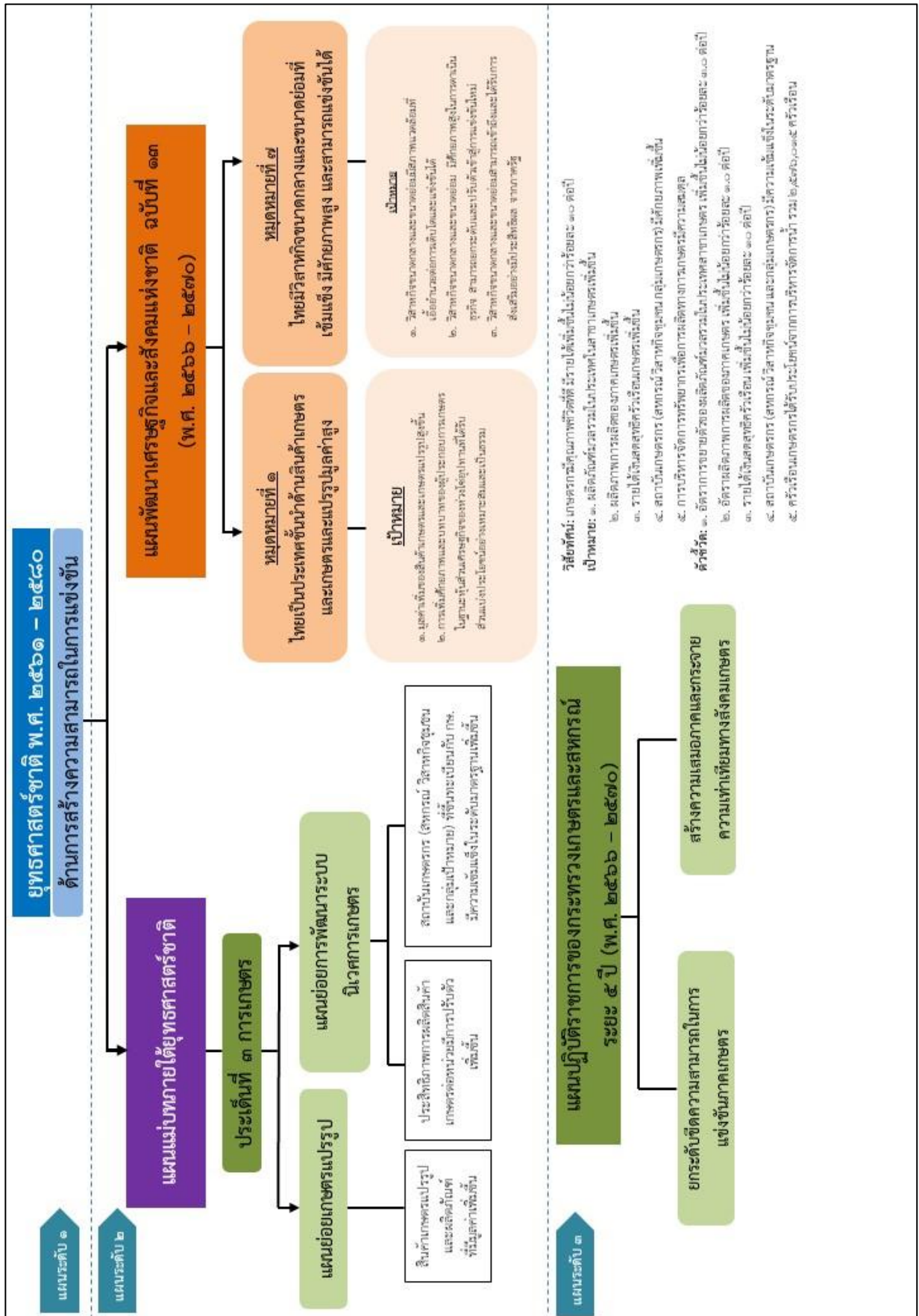
๒) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคม เกษตร

แนวทางการพัฒนา การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ มีแนวทางการพัฒนา จำนวน ๓ แนวทางการพัฒนา โดยมีแนวทางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ แนวทาง ดังนี้

๒.๑) เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม เพื่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนา ด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคจาก ระดับชุมชนด้วยการ ส่งเสริม พัฒนา และสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรให้กับ เกษตรกร อาทิ ส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือกและเกษตรผสมผสาน ส่งเสริมความรู้ ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการทำปศุสัตว์ รวมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตเบื้องต้นแก่เกษตรกร สนับสนุน เงินอุดหนุนให้แก่สหกรณ์ การ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ของเกษตรกร

๒.๒) พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของเกษตรกร และยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการผลิต และการเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร การบริหารจัดการกิจการ และการตลาดสินค้าเกษตร ตลอดจน สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเกษตร ต้นแบบ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ พัฒนา ผู้ประกอบการเกษตร เชื่อมโยง เครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบ สร้างพื้นฐานในการประกอบ การเกษตรสมัยใหม่ที่มีการเชื่อมโยงและใช้ ประโยชน์จากข้อมูล นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหม่อนไหม

แผนภาพที่ ๓ ภาพแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการต่างๆ

๔.๒ ผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนช่วยในการส่งเสริมผลักดันในประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ซึ่งมีรายละเอียดของผลการดำเนินงาน ดังนี้

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑) โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑.๑) เพื่อพัฒนาทักษะด้านการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน

๑.๒) เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ หรือ

คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕๔ แห่ง ใน ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ

ขอบเขตการดำเนินงาน

๑.๑) สัมมนาเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวน ๒๐๖ ราย จำนวน ๑ ครั้ง ครั้งละ ๓ วัน งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๓๘,๗๐๐ บาท

๑.๒) พัฒนาทักษะวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

๑.๒.๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร จังหวัดละ ๒ แห่ง โดยมีคุณสมบัติครบทุกข้อ ดังนี้

(๑) ประกอบกิจการด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ประเภทอาหารหรือสมุนไพร

(๒) มีผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนในระดับปานกลางหรือระดับดี

(๓) ไม่เคยได้รับงบประมาณสนับสนุนในด้านเดิมที่เคยได้รับการพัฒนาไปแล้วจากกรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๒.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดส่งรายชื่อวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ และแผนการจัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑.๒.๓) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนากระบวนการผลิต การสร้างคุณภาพมาตรฐานให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป และการตลาด เป็นต้น ให้กับวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยอบรมให้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง แห่งละ ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๑,๕๔๐ ราย จำนวน ๑ ครั้ง ครั้งละ ๓ วัน งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑,๖๑๗,๐๐๐ บาท พร้อมจัดทำแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๔) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำรายงานผลการจัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป และแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนและจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๑.๓) พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน

๑.๓.๑) กรมส่งเสริมการเกษตร จัดสรรงบประมาณตามแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนให้สำนักงานเกษตรจังหวัด ภายหลังจากพิจารณาแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ ตามข้อ ๑.๒.๓) แล้ว ทั้งนี้ ผลการจัดสรรงบประมาณขึ้นอยู่กับพิจารณาของกรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๓.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน จังหวัดละ ๒ แห่ง จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๕๔ แห่ง งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔,๖๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ การพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปให้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด หากมีการเปลี่ยนแปลงแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน ให้ขออนุมัติกรมส่งเสริมการเกษตรก่อนดำเนินการ

๑.๓.๓) สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทำรายงานผลการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน และจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

๑.๔) พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปต้นแบบ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๑๐,๐๐๐ บาท

๑.๔.๑) กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ - ๖ คัดเลือกวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๘ แห่ง จาก ๗๗ จังหวัด โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

- (๑) ต้องจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) ประกอบกิจการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ประเภทอาหารหรือสมุนไพร
- (๓) มีผลการประเมินศักยภาพฯ ในระดับดี
- (๔) มีผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ในท้องถิ่น และใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้
- (๕) ไม่เคยได้รับงบประมาณสนับสนุนในด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ไปแล้วจากกรมส่งเสริมการเกษตร ในระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา
- (๖) สถานที่ผลิตสินค้า ผ่านมาตรฐาน ระดับ Primary GMP/ GMP และมีอุปกรณ์/เครื่องมือ ที่พร้อมสำหรับผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อผลิตสินค้าออกสู่ตลาดและขายในเชิงพาณิชย์ได้จริง
- (๗) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ มีความพร้อมและมีความต้องการพัฒนาต่อยอดกิจการหรือสินค้าสู่การแข่งขันเชิงธุรกิจ

๑.๔.๒) จัดทำแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบร่วมกับวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรระดับจังหวัดและอำเภอ

๑.๔.๓) พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่มีลักษณะแตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดิมของวิสาหกิจชุมชนอย่างชัดเจนจนได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน ๘ ผลิตภัณฑ์ ที่เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นเป็นวัตถุดิบหลัก และประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่วิสาหกิจชุมชนมีอยู่ผลิตผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้สามารถดำเนินการผลิตหรือจำหน่ายได้ในเชิงพาณิชย์ มีแนวโน้มเป็นที่ต้องการของตลาดและเหมาะสมกับผู้บริโภคเป้าหมาย

๑.๔.๔) ลงพื้นที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ตามข้อ ๑.๔.๓) โดยประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่วิสาหกิจชุมชนมีอยู่ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้กับวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการอย่างละเอียดและวิสาหกิจชุมชนสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ได้เอง

๑.๔.๕) ออกแบบ และจัดทำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบพร้อมฉลาก ที่มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่ได้ดำเนินการพัฒนาขึ้นใหม่ ตามข้อ ๑.๔.๓) โดยบรรจุภัณฑ์ต้องมีองค์ประกอบของฉลากครบถ้วนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข พร้อมส่งไฟล์ผลการออกแบบบรรจุภัณฑ์ด้วยโปรแกรมออกแบบตามมาตรฐานการออกแบบ ซึ่งไฟล์ดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ในภายหลัง มอบให้กับวิสาหกิจชุมชนนำไปใช้จริงในเชิงพาณิชย์

๑.๔.๖) ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน

งบประมาณ จำนวน ๗,๒๘๕,๗๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร

ผลผลิต วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป จำนวน ๑๕๔ แห่ง

ผลลัพธ์ วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)

ตัวชี้วัด

๑.๑) เชิงปริมาณ

๑.๑.๑) จำนวนวิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง ได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป

๑.๑.๒) วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๑.๒) เชิงคุณภาพ

มูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔

ผลการดำเนินงาน

๑.๑) การพัฒนาทักษะวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕๔ แห่ง ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงชื่อผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕๔ แห่ง ที่ได้รับการพัฒนาภายใต้การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา
๑	กรุงเทพมหานคร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษทิวพัฒนา	น้ำพริกตะไคร้	
๒	กรุงเทพมหานคร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านปรีชา ๑๐	น้ำยาล้างจานสูตรน้ำหมักเปลือกมะนาว	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา
๓	ชัยนาท	วิสาหกิจชุมชนขนุนทอดท่ากระยาง	ขนุนทอด	
๔	ชัยนาท	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพบ้านดักคะนนพัฒนา	ข้าวสาร	
๕	นนทบุรี	วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ เลมอน จ.นนทบุรี	น้ำเลมอน	
๖	นนทบุรี	วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรและอาหารแปรรูปทุกขลา ๑๐	มะเฟืองหยี	
๗	ปทุมธานี	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตหมู ๘ ตำบลคลองหก	ปลานิลแดดเดียว	
๘	ปทุมธานี	วิสาหกิจชุมชนมังมีโอสถ	สบู่สมุนไพร	
๙	พระนครศรีอยุธยา	วิสาหกิจชุมชนบ้านคูคต	คุกกี้อินทผลัม	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา
๑๐	พระนครศรีอยุธยา	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์พื้นบ้านและข้าวเพื่อสุขภาพ ตำบลมหาธาตุ	น้ำตาลอ้อยก้อนและผง	
๑๑	ลพบุรี	วิสาหกิจชุมชนลูกพลับฟาร์ม	คุกกี้จิ้งหรีด	
๑๒	ลพบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาและแปรรูปอาหารเพื่อสุขภาพ อำเภอชัยบาดาล	ปลาร้าสับทรงเครื่อง	
๑๓	สระบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปผักหวานป่า	ทองม้วนผักหวานป่า	
๑๔	สระบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดอนทอง	กล้วยตาก พลังงานแสงอาทิตย์	
๑๕	สิงห์บุรี	วิสาหกิจชุมชนอาหารสุขภาพดี พอบ้านเก่าโพธิ์หลังเสือ	ผักผลไม้เชื่อมแห้ง	
๑๖	สิงห์บุรี	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์บ้านคุณน้ำ	ข้าวเม่าทรงเครื่อง	
๑๗	อ่างทอง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโรงช้างสามัคคี	กระยาสารท	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๘	อ่างทอง	วิสาหกิจชุมชนหมูทุบ By แม่เพียว (บ้านคูเมือง)	หมูทุบ	
๑๙	กาญจนบุรี	วิสาหกิจชุมชนปลูกหม่อน เลี้ยงไหมตำบลทุ่งกระบ่า	น้ำมันสกัดจากหม่อน และน้ำแร่ใบหม่อน	
๒๐	กาญจนบุรี	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกเผา บ้านพิมพ์	น้ำพริกบ้านพิมพ์ (น้ำพริกเผาและ น้ำพริกกากหมู)	
๒๑	นครปฐม	วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนปิ่นสุข	นมสดมะพร้าว น้ำหอม	
๒๒	นครปฐม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร ตำบลแหลมบัว	เห็ดแปรรูปในน้ำซอส และน้ำเกลือ	
๒๓	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิต ทางการเกษตรสตรี ตำบลเขาจ้าว	ปลาสามสมุนไพรมะพร้าว	
๒๔	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มต้นกล้า อาชีพแปรรูปเครื่องสำอางค์ บ้านรวมไทย	หม่องเหลืองแห้ง	
๒๕	เพชรบุรี	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ วิถีพอเพียงตำบลช่องสะแก	ข้าวเกรียบงาดำ	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๒๖	เพชรบุรี	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองปรัง เพื่อการเกษตร	ถั่วลิสงคั่วทราย	
๒๗	ราชบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านดอน กระเบื้อง	พริกแกงเขียวหวาน	
๒๘	ราชบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อน เลี้ยงไหมตำบลท่าแค	หม่อนหยี	
๒๙	สมุทรสงคราม	วิสาหกิจชุมชนบ้านเกือกกล	น้ำตาลมะพร้าว ชิงดอง มะขามหวาน	
๓๐	สมุทรสงคราม	วิสาหกิจชุมชนบ้านบางพลับ	น้ำตาลมะพร้าว ผง ก้อน ปีก	
๓๑	สมุทรสาคร	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอ้อมน้อย	น้ำส้มสายชูหมัก จากสับปะรด	
๓๒	สมุทรสาคร	วิสาหกิจชุมชนสวนชัย กระโสมทอง	น้ำฝรั่ง ๑๐๐ % พร้อมดื่ม	
๓๓	สุพรรณบุรี	วิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าว บ้านเขาศิริ	ข้าวสารบรรจุถุง ขนาด ๕ กิโลกรัม	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๓๔	สุพรรณบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป สมุนไพรบ้านพุทไธยา	คุกกี้เนยสด มะม่วงหิมพานต์	
๓๕	จันทบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรหนองตาหุ่ง	น้ำพริกเผามังคุด	
๓๖	จันทบุรี	วิสาหกิจชุมชนทุเรียน แปลงใหญ่ ม.๘ ตะเคียนทอง	ทุเรียนทอด และแครกเกอร์ทุเรียน	
๓๗	ฉะเชิงเทรา	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิต เกษตรอำเภอบางคล้า	กล้วยแผ่น	
๓๘	ฉะเชิงเทรา	วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมและ การแปรรูปข้าวปลาอาหาร ตำบลแหลมประดู่	ข้าวสาร	
๓๙	ชลบุรี	วิสาหกิจชุมชนซอสพริกแม่บ้าน เกษตรกรหนองกระทุ่มนอก	ซอสพริก	
๔๐	ชลบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรนาพร้าว	ข้าวแต่น้ำสับปรอด	
๔๑	ตราด	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชน บ้านท่าระแนะ	น้ำพริกกุ้งแห้ง สบู่เหลว ใบคันทรง	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๔๒	ตราด	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชน ต.คลองใหญ่	น้ำพริกเกลือกุ้งแห้ง	
๔๓	นครนายก	วิสาหกิจชุมชนปลาเค็มน้ำ มะดันแดดเดียว	ปลาคุนน้ำมะดัน	
๔๔	นครนายก	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป พืชสมุนไพรบึงศาล	แชมพูน้ำมันมะกรูด	
๔๕	ปราจีนบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรวม ชาววัง	สมุนไพรตากแห้ง	
๔๖	ปราจีนบุรี	วิสาหกิจชุมชน ศพก.เศรษฐกิจ พอเพียง	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก ไก่อ้ว ไก่อ้ว	
๔๗	ระยอง	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หอมมะหาด	ชาสมุนไพรว่านสาวหลง	
๔๘	ระยอง	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน ชาวประมงดอกกราย	ทอดมันปลากราย สุญญากาศ	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๔๙	สมุทรปราการ	วิสาหกิจชุมชนบางเสาธง แปรรูปอาหารทะเล	หอยแมลงภู่ดอง	
๕๐	สมุทรปราการ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนา อาชีพบ้านนาเกลือ	ขนมเปียะใส่ลูกจาก	
๕๑	สระแก้ว	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่ ปลาตะเพียน (ละลุ)	ปลาต้มปลาตะเพียน	
๕๒	สระแก้ว	วิสาหกิจชุมชนคุ้มเพชรโกโก้	ผงโกโก้สำเร็จรูป	
๕๓	กาฬสินธุ์	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ถั่วลิสงดำน้ำใต้	ถั่วคั่วทราย	
๕๔	กาฬสินธุ์	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน เกษตรกรแปรรูปปลาบ้าน หนองไผ่ ตำบลเสาเล้า	ปลาแห้ง	
๕๕	ขอนแก่น	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกมะม่วง โชคอนันต์ บ้านหนองหญ้า ปล้อง ตำบลหนองแวงโสภนพระ	มะม่วงแช่อิ่ม มะม่วงอบแห้ง	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๕๖	ขอนแก่น	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวกล้องอินทรีย์	ผลิตภัณฑ์ข้าวสารและขนมแปรรูปจากข้าว	
๕๗	ชัยภูมิ	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปข้าวหัวทะเล	กระยาสารท	
๕๘	ชัยภูมิ	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ตำบลซับใหญ่	กล้วยอบพลังงานแสงอาทิตย์	
๕๙	นครพนม	วิสาหกิจชุมชน ฟังตนเองบ้านหนองสะโน	ข้าวบดขงพร้อมดื่ม	
๖๐	นครพนม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกบบ้านหนองแต้ หมู่ ๗	อ้วกบพร้อมทาน	
๖๑	นครราชสีมา	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านยางโน	ปลาต้ม	
๖๒	นครราชสีมา	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปพริกบ้านสายทองพัฒนา	พริกแกง	
๖๓	บึงกาฬ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ อำเภอมืองบึงกาฬ	สมุนไพรหอม	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๖๔	บึงกาฬ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร ผู้เลี้ยงโค กระบือ โคขุน ต.น้ำจั้น	ปลาต้ม	
๖๕	บุรีรัมย์	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากข้าวเม่า	ข้าวเม่าโปร	
๖๖	บุรีรัมย์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าวอินทรีย์	ข้าวสารแปรรูป	
๖๗	มหาสารคาม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตพืชผัก ปลอดภัยและสมุนไพรขึ้นชม	ชาตะไคร้	
๖๘	มหาสารคาม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนม บ้านโนนรัง	กล้วยกรอบแก้ว	
๖๙	มุกดาหาร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้าน หนองนกเขียน	ปลาต้ม	
๗๐	มุกดาหาร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ด นางฟ้าอินทรีย์วิถีพอเพียง บ้าน หนองไฮ หมู่ ๔	ข้าวเกรียบ	
๗๑	ยโสธร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะปลูก เห็ดบ้านนาดี หมู่ ๓ เขต สปก.	ข้าวเกรียบเห็ด	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๗๒	ยโสธร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าว เกษตรอินทรีย์บ้านโนนยาง หมู่ ๑๗	ข้าวเกรียบว่าว	
๗๓	ร้อยเอ็ด	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตร อินทรีย์บ้านหนองบัว	จังหวัดแปรรูป พริกป่น ข้าวคั่ว	
๗๔	ร้อยเอ็ด	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตร อินทรีย์บ้านน้ำอ้อม ณ ทุ่งกุลาร้องไห้	ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ๑๐๕	
๗๕	เลย	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มक्रमาด พัฒนา	แปรรูปปลาร้าแม่น้ำโขง (น้ำปลาร้า น้ำพริกปลาร้า ปลาร้าตัว)	
๗๖	เลย	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรทำไร่นาแห้ว สาขาที่ ๖	ถั่วกรอบแก้ว	
๗๗	ศรีสะเกษ	วิสาหกิจชุมชนเฮฮาอีกหนองเคน	น้ำพริกจังหวัด จังหวัด ทอดปรุงรส รสสมุนไพรร รสปลา บริก้า รสชีส รสหมอลำ และจังหวัดผง	
๗๘	ศรีสะเกษ	วิสาหกิจชุมชนเกษตร ทฤษฎีใหม่	ปลาต้ม ปลาแดดเดียว	
๗๙	สกลนคร	วิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองดง สง่า หมู่ที่ ๔ ต.หนองแปน	ปลาร้าบอง	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๘๐	สกลนคร	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมผลิต ข้าวชุมชนหนองบัวสร้าง	ข้าวสามสี จมูกข้าว	
๘๑	สุรินทร์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป น้ำพริกเพื่อจำหน่าย	น้ำพริก	
๘๒	สุรินทร์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อ บ้านหนองเหล็ก	น้ำตาลอ้อย	
๘๓	หนองคาย	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ และสมุนไพรไทยสามัคคี	ขนมคุกกี้อัศจรรย์ผลไม้สมุนไพร และผลไม้เชื่อม	
๘๔	หนองคาย	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านม่วง	กล้วยแปรรูปแตก กล้วยฉาบ	
๘๕	หนองบัวลำภู	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเกษตร อินทรีย์บ้านวังหินชา	กล้วยทอด กล้วยฉาบ เคลือบช็อกโกแลต	
๘๖	หนองบัวลำภู	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร หมู่ ๕ บ้านโนนสง่า	กล้วยตากเคลือบ ช็อกโกแลต	
๘๗	อำนาจเจริญ	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วย ฉาบ บ.โนนสว่าง	กล้วยหอมฉาบ และกล้วย น้ำว่าสุกทอด (กล้วยเบรคแตก)	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๘๘	อำนาจเจริญ	วิสาหกิจชุมชนศูนย์จัดการดิน ปุ๋ยชุมชนและเพาะเห็ดห่มุ่ ๔ ต.ไร่สี	ข้าวเกรียบเห็ด แหนมเห็ด	
๘๙	อุดรธานี	วิสาหกิจชุมชนเกษตร ผสมผสานบ้านเหล่าหัว	กล้วยตาก	
๙๐	อุดรธานี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแคปหมู อิมสุข	กล้วยฉาบ	
๙๑	อุบลราชธานี	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรวัด หนองหลัก	ลูกประคบสมุนไพรวัด	
๙๒	อุบลราชธานี	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ ตำบลระเว	พริกแกง	
๙๓	กระบี่	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ สมุนไพรรพินถิ่นบ้านนา	น้ำมันนวด	
๙๔	กระบี่	วิสาหกิจชุมชนกาแฟมูล ค่างคาว	กาแฟดริป	
๙๕	ชุมพร	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกาแฟ บ้านถ้ำสิงห์	ลูกอมกาแฟ	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๙๖	ชุมพร	วิสาหกิจชุมชนเกษตรดีเอ็นเอ	กาแฟควับดบรรจุกแคปซูล	
๙๗	ตรัง	วิสาหกิจชุมชนนาข้าวแปลงใหญ่ตำบลนาพละ	ข้าวเบายอดม่วง	
๙๘	ตรัง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวปลอดสารพิษ	ข้าวสาร	
๙๙	นครศรีธรรมราช	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อ่าวเตล็ด	ขนมผู้กรัก	
๑๐๐	นครศรีธรรมราช	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกล้วยกรอบทองบ้านศาลาสามหลัง	กล้วยกรอบทองรสชาติเค็ม หวาน โนริสาหร่าย ปาปริก้า ลาบ และต้มยำ	
๑๐๑	นราธิวาส	วิสาหกิจชุมชนกล้วยฉาบกำปงปีแซ	มันม่วงฉาบ	
๑๐๒	นราธิวาส	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านประมงอำเภอบาเจาะ	ปลาต้ม ปลาร้า ปลาแดดเดียว	
๑๐๓	ปัตตานี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีผลิตกล้วยหินกรอบแก้วบ้านบ่อม่วง	กล้วยกรอบแก้ว	
๑๐๔	ปัตตานี	วิสาหกิจชุมชนปลาแห้งท่ายาลอ	ปลาเกลือเค็ม ปลาทะเลตากแห้ง	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๐๕	พังงา	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำขนม แม่บ้านเกษตรกรบ้านเก่าเจ้า	ขนมพริก	
๑๐๖	พังงา	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านป่อแสน	น้ำตาลเหนา (แบบแวน)	
๑๐๗	พัทลุง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรไสยาวมวลชน	ข้าวสังข์หยด ขนมทองพับ	
๑๐๘	พัทลุง	วิสาหกิจชุมชนหมากพร้าว	น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น	
๑๐๙	ภูเก็ต	วิสาหกิจชุมชนสาคร รวมใจพัฒนา	น้ำพริกเผาส้มควาย	
๑๑๐	ภูเก็ต	วิสาหกิจชุมชนอาหารพื้นเมือง น้ำตกกะทู้	เครื่องแกงใต้	
๑๑๑	ยะลา	วิสาหกิจชุมชนนูริส ฟาร์มลำใหม่	น้ำมันไพล	
๑๑๒	ยะลา	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน เกษตรกรโกปี่มีส	ชาดอกกาแฟ	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๑๓	ระนอง	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชน	กะปิ	
๑๑๔	ระนอง	วิสาหกิจชุมชนสตรีสหกรณ์ บ้านบางกุ้ง	น้ำพริกเครื่องแกง	
๑๑๕	สงขลา	วิสาหกิจชุมชนปะเลอะปะเต๋อ น้ำพริก	น้ำพริกไตปลาแห้ง	
๑๑๖	สงขลา	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์ชาตาดำแดงบ้านเลียบ	ชาช้ำตาแดง	
๑๑๗	สตูล	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมชุมชน บ้านหาญ	ขนมกะหรี่ปั๊ รูปแบร์คิโอพอด	
๑๑๘	สตูล	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านห้วยกาหมิง	ข้าวเกรียบ	
๑๑๙	สุราษฎร์ธานี	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ทะเลชุมชนบ้านหลังคั้ง เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี	ปลาแดดเดียว ปลาทอดสมุนไพร	
๑๒๐	สุราษฎร์ธานี	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน เกษตรกรบ้านทับท้อ	เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงกะทิ เครื่องแกงคั่ว	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๒๑	กำแพงเพชร	วิสาหกิจชุมชนบ้านดงประดาศา	ปลาช่อนต้มโคล้ง	
๑๒๒	กำแพงเพชร	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรรไทย บ้านสามจบ	สมุนไพรรูกประคบ	
๑๒๓	เชียงราย	วิสาหกิจชุมชนผลิตแคบหมูบ้าน ศรีงใต้	แคบหมู	
๑๒๔	เชียงราย	วิสาหกิจชุมชนกาแฟอินทรีย์ รักษาป่า บ้านขุนลาว	กาแฟแปรรูป	
๑๒๕	เชียงใหม่	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ บ้านแม่ตาด	จิ้งหรีด จิ้งโกร่งต้มสุก แช่แข็ง	
๑๒๖	เชียงใหม่	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้าน เกษตรกรที่สูงบ้านทุ่งโป่ง ม.๔	กาแฟธัญพืช	
๑๒๗	ตาก	วิสาหกิจชุมชนบ้านสมุนไพรมแม่ ทองคำ ๒๕๕๘	ครีมขนาดแก้ปวด ผ่อนคลาย	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๒๘	ตาก	วิสาหกิจชุมชน ๙ อย่างพอเพียง	กล้วยอบพลังงาน แสงอาทิตย์ และ ไซรัปกล้วย	
๑๒๙	นครสวรรค์	วิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์บ้าน ท้องคลอง ม.๑๑	ข้าวอินทรีย์	
๑๓๐	นครสวรรค์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฝรั่งบ้าน มะเกลือ ม.๗	เนื้อฝรั่งกวนสีรส	
๑๓๑	น่าน	วิสาหกิจชุมชนพืชผักและผลไม้ อบแห้งบ้านแหน ๒	แก้วมังกรอบแห้ง	
๑๓๒	น่าน	วิสาหกิจชุมชนทำขนมและ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	ดอกงิ้วอบกรอบ	
๑๓๓	พะเยา	วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมมะลิป่า ต้นน้ำห้วยร่องสัก	เส้นก๋วยจั๊บน้ำร้อน	
๑๓๔	พะเยา	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกบ้าน ดอกบัว หมู่ ๑๑	น้ำพริกกากหมู น้ำพริกข่ากรอบ	
๑๓๕	พิจิตร	วิสาหกิจชุมชนสินค้าชุมชน คนทำน้	กล้วยอบเนย ชาซ่า	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา
๑๓๖	พิจิตร	วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์พัฒนาและแปรรูปส้มโอสายพันธุ์ท่าซ้อย	ยาต้มเปลือกส้มโอสายพันธุ์ท่าซ้อย	
๑๓๗	พิษณุโลก	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง ๕๕๕ บ้านวงษ์อ้อย	คุกกี้จากแป้งกล้วย	
๑๓๘	พิษณุโลก	วิสาหกิจชุมชนบ้านหัวถนน หมู่ ๑๐ ตำบลโคกสลุด	ปลาสามสีตาก	
๑๓๙	เพชรบูรณ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์ การผลิตบ้านรวมทรัพย์	หมูฝอย	
๑๔๐	เพชรบูรณ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไส้เมี่ยงสมุนไพรมะขาม	กล้วยไส้มะขาม	
๑๔๑	แพร่	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหาร (กล้วยฉาบ)	กล้วยสอดไส้มะขาม	
๑๔๒	แพร่	วิสาหกิจชุมชนสามมาซีแปรรูปอาหารบ้านย่านยาว	ไส้อั่ว	
๑๔๓	แม่ฮ่องสอน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปกระเทียมบ้านสันติพัฒนา	กระเทียมเจียว	
๑๔๔	แม่ฮ่องสอน	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านทบศอก	กล้วยฉาบอบเนย	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการพัฒนา
๑๔๕	ลำปาง	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หมู่ ๔ บ้านไผ่งาม	ถั่วเคลือบคาราเมล	
๑๔๖	ลำปาง	วิสาหกิจชุมชนปลูกผักเชียงดา แบบครบวงจรบ้านใหม่ท่าแฉลบ	เชียงดาแคปซูล	
๑๔๗	ลำพูน	วิสาหกิจชุมชนธรรมเกษตร อินทรีย์บ้านป่าปวย	ข้าวแต่นจากข้าวกล้า เหนียว(ดอยสะเก็ด)	
๑๔๘	ลำพูน	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ลำไย ตำบลบ้านโฮ้ง	กัมมี่มะม่วงมหาชนก	
๑๔๙	สุโขทัย	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิง เกษตรบ้านศรีนคร	แปรรูปผักปลอดสารพิษ (ผักกิมจิ)	
๑๕๐	สุโขทัย	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวศรีนคร	ครีมหมักนม น้ำมันรำข้าว สมุนไพร และซอสผัดหมี่ โบราณมะม่วงหาว มะนาวโห่	
๑๕๑	อุตรดิตถ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริม อาชีพบ้านหาดไคร้ต้อย	น้ำนมเม็ด มะม่วงหิมพานต์	
๑๕๒	อุตรดิตถ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มศูนย์จัดการ ดินปุ๋ยชุมชนบ้านไผ่เขียว	ข้าวแปรรูป	

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ชื่อผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา
๑๕๓	อุทัยธานี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดอุทัยธานี	น้ำนมถั่วแระญี่ปุ่นพร้อมดื่ม ถั่วแระญี่ปุ่นแคะเปลือกพร้อมทาน	
๑๕๔	อุทัยธานี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกบ้านเกาะลูกมอญ	ปลาแรด (GI) ทูบ ปลาแรดหยอง น้ำพริกปลาแรด	

หมายเหตุ : เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุน มีระดับศักยภาพตั้งแต่ระดับปานกลาง - ระดับดี จึงทำให้วิสาหกิจชุมชนมีความต้องการขอรับการสนับสนุนที่หลากหลายตามความพร้อมของกลุ่ม เช่น วิสาหกิจชุมชนบางกลุ่มที่ขอรับการสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งอาจทำให้บรรจุภัณฑ์ที่สนับสนุนเป็นบรรจุภัณฑ์ขั้นต้น เพื่อใช้ในการทดสอบตลาดของผลิตภัณฑ์ใหม่ และเป็นบรรจุภัณฑ์ต้นแบบให้วิสาหกิจชุมชนได้พัฒนาต่อไปเมื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภค

๑.๒) การพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปต้นแบบ

กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ - ๖ คัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่สามารถต่อยอดเพื่อพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและประกอบกิจการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ด้านพืช และสมุนไพร วิสาหกิจชุมชน ๘ แห่ง โดยการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จัดทำแผนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนของกิจการและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบที่มีลักษณะแตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดิมของวิสาหกิจชุมชน โดยประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่วิสาหกิจชุมชนมีอยู่ พัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาดและยกระดับให้มีคุณภาพเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและสามารถแข่งขันในตลาดที่สูงขึ้นได้ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน ๘ ผลิตภัณฑ์

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๑	ลพบุรี	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรท่าศาลาจังหวัด ลพบุรี	<p>ผลิตภัณฑ์ : เครื่องดื่มน้ำนมข้าวโพดเสริมโปรตีนจากถั่วเหลืองเข้มข้น</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : เครื่องดื่มน้ำนมข้าวโพดเสริมโปรตีนจากถั่วเหลืองเข้มข้น เป็นผลิตภัณฑ์นมจากพืชปราศจากน้ำตาลแลคโตส รสหวานจากธรรมชาติ ไม่เติมวัตถุกันเสียและไม่เติมนมผง</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>
๒	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรหนองกาพัฒนา สามัคคี	<p>ผลิตภัณฑ์ : ผลิตภัณฑ์สับปะรดแผ่น</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : ผลิตภัณฑ์สับปะรดแผ่นที่ปรับรูปลักษณะจากลูกอมโบราณสับปะรด ให้เป็นม้วนเพื่อเพิ่มความสุขสนานในการรับประทาน มีกลิ่นรสผลไม้แท้ และเนื้อสัมผัสเหนียวนุ่ม</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>
๓	สระแก้ว	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตไม้ ผลเพื่อส่งออกแปรรูปบ้าน คลองชล	<p>ผลิตภัณฑ์ : เครื่องดื่มน้ำมะขามลำไยสูตรเข้มข้น</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : เครื่องดื่มน้ำมะขามลำไยสูตรเข้มข้น โดยมีส่วนผสมของน้ำมะขามและน้ำลำไย ได้รสชาติหอมหวานจากลำไย น้ำตาลน้อย เพิ่มความหวานจากน้ำตาลจากหญ้าหวานที่ให้พลังงานต่ำกว่าเครื่องดื่มสูตรทั่วไป ต้มง่าย ได้คุณค่าจากมะขามที่ช่วยในระบบขับถ่าย เก็บรักษาได้นานโดยไม่ต้องแช่เย็น สามารถนำมา DIY เครื่องดื่มด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย ทั้งในรูปแบบผสมโซดา ค็อกเทล หรือเมนูปั่นโยเกิร์ต</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๔	ปราจีนบุรี	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านสวนทอง	<p>ผลิตภัณฑ์ : ชาสมุนไพรจากจิงจูฉ่ายออร์แกนิก ๑๐๐%</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : เครื่องดื่มน้ำนมข้าวโพดเสริมโปรตีนจากถั่วเหลืองเข้มข้น เป็นผลิตภัณฑ์นมจากพืช ปราศจากน้ำตาลแลคโตส รสหวานจากธรรมชาติ ไม่เติมวัตถุกันเสียและไม่เติมนมผง</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>
๕	ขอนแก่น	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรศุภชัย	<p>ผลิตภัณฑ์ : ผลิตภัณฑ์ถั่วตัดรสชาเขียวมัทฉะ</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : ผลิตภัณฑ์ถั่วตัดรสชาเขียวมัทฉะรสชาดีหวานมันจากถั่วคาราเมล และรสชาติและกลิ่นหอมกลมกล่อมด้วยรสชาเขียวมัทฉะ รับประทานง่าย รับประทานได้ทั้งร้อนและเย็นและมีความสุขกับรสชาติใหม่ๆ บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปแบบทันสมัย น่าดึงดูด เหมาะกับกลุ่มลูกค้าวัยรุ่น และวัยทำงานที่มี life style คนเมือง</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>
๖	อุดรธานี	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์วิถีไทยบ้านนางาม	<p>ผลิตภัณฑ์ : ผลิตภัณฑ์น้ำตาลอ้อยก้อน</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : น้ำตาลอ้อยก้อนจากอ้อยอินทรีย์ ๑๐๐% ปราศจากสารกันเสีย ไม่ผ่านการฟอกสี ที่มีขนาดพอเหมาะสำหรับการใช้ปรุงเครื่องดื่มหรืออาหาร ต่อครั้ง ไม่เกาะกันเป็นก้อน สะดวกในการเก็บรักษา และใช้งาน</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๗	ยะลา	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านเจ้าตีมี๊ะ	<p>ผลิตภัณฑ์ : ผลิตภัณฑ์ทาร์ตส้มสอดไส้กาละแมหน่อไม้</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : ผลิตภัณฑ์ทาร์ตส้มสอดไส้กาละแมหน่อไม้ ที่เพิ่มความสดชื่น ในระหว่างการรับประทานด้วยกลิ่นรสสัมผัสที่ผสมในทาร์ต และไม่วานเกินไป ปรับรูปแบบในการรับประทานกาละแมแบบเดิม แต่ยังคงเอกลักษณ์ของเนื้อกาละแมหน่อไม้ ที่มีรสชาติหอมหวาน และเสริมรสเปรี้ยวจากส้ม เพื่อปรับรสชาติให้ทานได้ง่ายขึ้นและมีความสุขกับรสชาติใหม่ๆ</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>
๘	น่าน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวและผลไม้ น่าน	<p>ผลิตภัณฑ์ : ชามะตูมป่า ในรูปแบบก้อน</p> <p>ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา : ชามะตูมป่า ในรูปแบบก้อน ที่สะดวกในการชง หอมกลิ่นมะตูมป่าซึ่งเป็นเอกลักษณ์เด่นของผลิตภัณฑ์ และช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายในระหว่างการทำงาน ดีต่อสุขภาพ</p> <p>รูปแบบบรรจุภัณฑ์ :</p>

๑.๓) การเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวน ๗,๒๘๕,๗๐๐.๐๐ บาท และได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๗,๒๗๗,๙๓๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๙ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงาน ตามแผน	งบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง	๗,๒๘๕,๗๐๐.๐๐	๗,๒๗๗,๙๓๔

๒) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑) เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนตามความต้องการของตลาดได้
- ๒.๒) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร

ผู้ผลิตสินค้าชุมชน

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

กลุ่มเกษตรกรผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับผู้ผลิตสินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ จำนวน ๙ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๙๐ ราย

ขอบเขตการดำเนินงาน

- ๒.๑) กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ดำเนินการดังนี้
 - ๒.๑.๑) เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
 - ๒.๑.๒) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานโครงการประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๖ พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ
 - ๒.๑.๓) ประชุมชี้แจงโครงการฯ และสำรวจความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายโดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร่วมด้วย
 - ๒.๑.๔) จัดทำระเบียบเงินอุดหนุนปัจจัยการผลิตเสนออนุมัติ
 - ๒.๑.๕) เสนอขออนุมัติในหลักการโครงการฝึกอบรม
 - ๒.๑.๖) ติดตามงาน ให้คำแนะนำในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละผลิตภัณฑ์

- ๒.๑.๗) รายงานผลการดำเนินโครงการให้กรมปศุสัตว์ทราบ
- ๒.๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ดำเนินการดังนี้
 - ๒.๒.๑) เข้าร่วมประชุมชี้แจงโครงการฯ และสำรวจความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย
 - ๒.๒.๒) ร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP)
 - ๒.๒.๓) เบิกจ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยการผลิตตามระเบียบเงินอุดหนุนฯ
 - ๒.๒.๔) จัดฝึกอบรม หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับ

ผู้ผลิตสินค้าชุมชน

- ๒.๓) ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
 - ๒.๓.๑) ร่วมประชุมชี้แจงโครงการฯ และสำรวจความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย
 - ๒.๓.๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP)
 - ๒.๓.๓) ติดตามงานให้คำแนะนำในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสรุปผลการดำเนินงาน
- ของแต่ละผลิตภัณฑ์

งบประมาณ จำนวน ๙๑๐,๕๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

ผลผลิต

- ๒.๑) ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ได้รับการพัฒนาและยกระดับจำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์
 - ๒.๒) พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าชุมชน จำนวน ๙๐ ราย
- ผลลัพธ์ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

ตัวชี้วัด

- ๒.๑) ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ได้รับการพัฒนาและยกระดับจำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์
- ๒.๒) พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าชุมชน จำนวน

๙๐ ราย

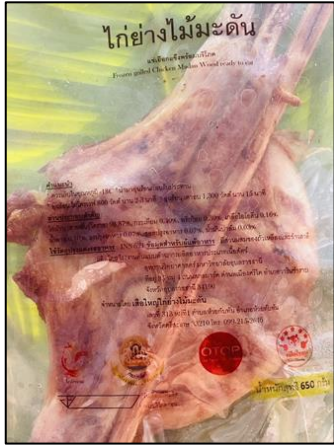

ผลการดำเนินงาน

- ๒.๑) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) จำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์

ผลการดำเนินงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) จำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์ ได้ก่อให้เกิดการสร้างรายได้จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมทั้ง ยังสามารถเป็นต้นแบบให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรายอื่นได้ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) จำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๑	ปทุมธานี	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารธัญบุรี	ผลิตภัณฑ์ : ใส่อั่วสมุนไพรมะขาม
๒	ปราจีนบุรี	วิสาหกิจชุมชน ศพก. เศรษฐกิจพอเพียง	ผลิตภัณฑ์ : ลูกชิ้นไก่พื้นเมือง

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๓	ศรีสะเกษ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงไก่ อำเภอห้วยทับทัน	ผลิตภัณฑ์ : ไก่ย่างไม้มะดัน
๔	หนองคาย	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อ บ้านโคกคำ	ผลิตภัณฑ์ : ลูกชิ้นเนื้อ
๕	เชียงราย	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่พิมพ์	ผลิตภัณฑ์ : หมูฝอยสมุนไพร
๖	ตาก	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ทฤษฎี ใหม่บ้านหนองมะค่า	ผลิตภัณฑ์ : แหนมหมู

ลำดับ	จังหวัด	วิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๗	ราชบุรี	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแพะ ห้วยยางโทน ๕๘	ผลิตภัณฑ์ : ปั้นขลิบแพะ
๘	ภูเก็ต	กลุ่มแปรงใหญ่แพะภูเก็ต	ผลิตภัณฑ์ : เครื่องสำอางนมแพะ
๙	สตูล	แปรงใหญ่โคเนื้อกำแพง	ผลิตภัณฑ์ : สเต็กเนื้อสตูล

๒.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมปศุสัตว์ได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ จำนวน ๙๑๐,๕๐๐ บาท และได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๙๑๐,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงานตามแผน	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ได้รับการพัฒนาและยกระดับจำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์	๙ ผลิตภัณฑ์	๙๑๐,๕๐๐	๙๑๐,๕๐๐

๓) โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ และความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการให้สูงขึ้น โดยให้คำปรึกษาแนะนำด้านการตลาด การจัดการวัตถุดิบสัตว์น้ำ การปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร และกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม รวมถึงข้อแนะนำด้านการปรับปรุงสุขลักษณะการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐาน

๓.๒) เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบอาชีพด้านการประมง และผู้เกี่ยวข้อง ได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ

๓.๓) สถานประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อปรับปรุงโรงเรือน และ/หรือพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ถูกสุขลักษณะ หรือได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มความหลากหลาย รวมถึงการสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ดึงดูดลูกค้า และสามารถรักษาคุณภาพได้ รวมทั้งคุณภาพผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐาน

๓.๔) พัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำให้ถูกสุขลักษณะ และมีประสิทธิภาพ

๓.๕) ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของสถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และปลอดภัยในการบริโภค

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพด้านการประมง ผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๒๕ ราย/กลุ่ม

ขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ

๓.๒) ถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่า

๓.๓) ยกระดับและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ

๓.๔) ยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ (ประมงเชิงเขียว)

๓.๕) การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการห่วงโซ่ความเย็นภายหลังการจับสัตว์น้ำ

งบประมาณ จำนวน ๑,๖๓๑,๔๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมประมง

ผลลัพธ์

๓.๑) เกษตรกร/ผู้ประกอบการมีความรู้เพิ่มขึ้น

๓.๒) ผลิตรายชื่อของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาหรือต้นทุนการผลิตลดลง
ตัวชี้วัด

๓.๑) กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐

๓.๒) กลุ่มเป้าหมายได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการแปรรูปสัตว์น้ำ

จำนวน ๒๐๐ ราย

ผลการดำเนินงาน

๓.๑) การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ

(ประมงเชิงเขียว)

ผลการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ

(ประมงเชิงเขียว) มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๖ และ ๗

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงชื่อผลิตภัณฑ์ที่มีความต้องการพัฒนาและยกระดับเป็นผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน
สู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ (ประมงเชิงเขียว)

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	วิธีการพัฒนา
๑	กระบี่	กลุ่มประมงพื้นบ้านไทรทอง	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูป กุ้งหวาน และปลาจิ้งจั้งทอด สมุนไพร
๒	กระบี่	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านไทรทอง	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูป ข้าวเกรียบปลา และกุ้ง
๓	จันทบุรี	กลุ่มหอยนางรมครบวงจรคุ้งกระเบน	ให้คำแนะนำในการขอตรา สัญลักษณ์ประมงเชิงเขียว
๔	จันทบุรี	ศูนย์การศึกษาพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	อบรมแปรรูปกะปิสาหร่าย ผักกาด
๕	ชลบุรี	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลานิลแปลงใหญ่	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูป ปลาเซียง และการทำดอกไม้ เกล็ดปลา
๖	ชัยภูมิ	กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นผู้แปรรูปปลาบ้านดอน ละนาม	ให้คำแนะนำการปรับปรุงบรรจุ ภัณฑ์ให้เหมาะสม
๗	เชียงราย	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหมุดำเหมยซานเกษตรพอเพียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย	อบรมแปรรูปปลาแดดเดียว (ปลานิล)
๘	ตรัง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งรวงทอง	ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง บรรจุภัณฑ์
๙	ตรัง	กลุ่มแปรรูปสินค้าประมงบ้านหยงสตาร์	ให้คำแนะนำในการขอตรา สัญลักษณ์ประมงเชิงเขียว และ การสลับปู
๑๐	นครปฐม	ธันชัย ฟาร์ม	ถ่ายทอดเทคนิคการแลเนื้อปลา การแปรรูปปลาหวาน และขลุ่ย ปลานิล
๑๑	นครพนม	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำบ้านหนองฮี	อบรมแปรรูปปลาร้า ปลาสาม ขลุ่ยปลา
๑๒	นครราชสีมา	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารจากปลา และกุ้งบ้านดอนเปล้า	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูปปลา เซียง และน้ำปลาร้าปรุงรส
๑๓	นครศรีธรรมราช	สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งลุ่มน้ำปากพนัง	ให้คำแนะนำในการผลิต เพื่อยืด อายุผลิตภัณฑ์

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	วิธีการพัฒนา
๑๔	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเมี่ยงปลาสายไหมชุมชนประจวบคีรีขันธ์	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลานวลจันทร์ทะเล
๑๕	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกอรชรสวนเขาเต่า	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ สุขลักษณะ บรรจุภัณฑ์ และ ปรับปรุงกระบวนการผลิต
๑๖	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนประมงและการท่องเที่ยวบางสะพาน	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ สุขลักษณะที่ดีในการผลิตเพื่อ ขอการรับรองเลขสารบบอาหาร และยา
๑๗	ประจวบคีรีขันธ์	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปสุสุสำราญฟาร์ม	ให้แนะนำเพื่อปรับปรุง บรรจุภัณฑ์ และปรับปรุง กระบวนการผลิต
๑๘	ปราจีนบุรี	บริษัท บ้านปูน จำกัด	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ สุขลักษณะที่ดีในการผลิต กระบวนการผลิต การเลือกใช้ บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม และ การลดต้นทุนการผลิต
๑๙	ปราจีนบุรี	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกลุ่มสหกรณ์ประมงห้วยโสมง	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ สุขลักษณะที่ดีในการผลิต
๒๐	พระนครศรีอยุธยา	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองสองห้อง	อบรมแปรรูปปลาสามปลานิล จืดปลานิล ข้าวเกรียบปลานิล
๒๑	พังงา	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขาตำหนอน เขาตำหนอน	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ปรับปรุงฉลาก และปรุง กระบวนการผลิต
๒๒	ระยอง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบุญนา	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูปซอส กะปิ นอกจากนี้พร้อมทั้ง ออกแบบฉลาก
๒๓	ระยอง	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านประมงเรือเล็กตากวน-อ่าวประดู่	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูปข้าว เกรียบหอยแมลงภู่แบบแห้ง การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่ เหมาะสม และการออกแบบ ฉลาก
๒๔	ราชบุรี	ฟาริดา ฟาร์มปูนา	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ สุขลักษณะที่ดีในการผลิต การปรับปรุงกระบวนการผลิต เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาของ ผลิตภัณฑ์ และแนะนำการทำ ฉลากที่ถูกต้อง
๒๕	ราชบุรี	บริษัท ผลิตอาหารธรรมชาติ จำกัด	ให้คำแนะนำในการขอตรา สัญลักษณ์ประมงธงเขียว
๒๖	สงขลา	ศรีโพธิ์ทอง อาหารทะเลสงขลา	ให้คำแนะนำในการขอตรา สัญลักษณ์ประมงธงเขียว
๒๗	สงขลา	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลากะพงสามน้ำ (บ้านท่าเสา)	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูป ปลากะพงยอ

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	วิธีการพัฒนา
๒๘	สมุทรปราการ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลานิลคุณภาพบ้านค้อลาด	ถ่ายทอดเทคนิคการการแปรรูป ไส้อ้วปลานิล ปลาแดดเดียว ปลาหวาน และปลาร้า
๒๙	สมุทรสาคร	วิสาหกิจชุมชนพลาสติกเกษตรพัฒนา	ให้คำแนะนำในการขอตรา สัญลักษณ์ประมงธงเขียว สำหรับพลาสติกแดดเดียว และถ่ายทอดเทคนิคการ แปรรูปครองแครงพลาสติก
๓๐	หนองคาย	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านกองนาง	ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูป เซียงปลา ปลาเส้นปรุงรส แอม ปลานิลรมควันชานอ้อย
๓๑	หนองคาย	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกลุ่มเลี้ยงสัตว์น้ำพลังงาน แสงอาทิตย์	อบรมแปรรูปน้ำปลาร้าปรุงรส ปลานิลแดดเดียว กบแดดเดียว กบพู่ผัดพริกขิง

ตารางที่ ๗ ตารางแสดงผลการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพ (ประมงธงเขียว)
จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อวิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๑	นครปฐม	กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ ตำบลแหลมบัว (ธันนชัยฟาร์ม)	ผลิตภัณฑ์ : ปลานิลหวาน
๒	สมุทรปราการ	วิสาหกิจชุมชนบ้านค้อลาด	ผลิตภัณฑ์ : ไส้อ้วปลานิล

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อวิสาหกิจชุมชน	ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ
๓	สมุทรสาคร	วิสาหกิจชุมชนเกษตรพัฒนา	ผลิตภัณฑ์ : พลาสติกแตกเดี่ยว, ครอบแครงพลาสติก
๔	สงขลา	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลา กะพงสามน้ำ (บ้านท่าเสา)	ผลิตภัณฑ์ : ปลากระพงยอ
๕	ชัยภูมิ	กลุ่มแปรรูปปลาบ้านดอน ละครนาม	ผลิตภัณฑ์ : หนังกปลาทรายทอดกรอบ

๓.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมประมงได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้ การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง จำนวน ๑,๖๓๑,๔๐๐ บาท และได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๑,๖๐๓,๘๗๓.๖๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๑ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงาน ตามแผน	งบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้า เกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประมง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๒๕ ราย/กลุ่ม	๒๔๙ ราย/กลุ่ม	๑,๖๓๑,๔๐๐	๑,๖๐๓,๘๗๓.๖๗

๔) โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน
วัตถุประสงค์ของโครงการ

๔.๑) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๔.๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตลอดห่วงโซ่

อุปทาน

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินกิจกรรมในธุรกิจรวบรวมและแปรรูป ๓๘ จังหวัด

๑๐๐ สหกรณ์

ขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๑) จัดทำคู่มือโครงการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบการผลิตเกษตรแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔.๒) ประชุมชี้แจงโครงการ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

๔.๓) กรมจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของสหกรณ์และสร้างเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ของสหกรณ์ เป้าหมาย จำนวน ๒ รุ่น (ประชุมที่ส่วนกลาง) โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดทำแผน Business Creativity Plan จำแนกออกตามพื้นที่ ดังต่อไปนี้

- รุ่นที่ ๑ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินกิจกรรมแปรรูปในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- รุ่นที่ ๒ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินกิจกรรมแปรรูปในพื้นที่อื่นๆ

๔.๕) ส่วนภูมิภาคจัดอบรมต่อยอดเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เพื่อออกแบบหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของสหกรณ์ และสอดคล้องกับ แผน BVCP (Business Value Creation Plan) ที่จัดทำขึ้น

๔.๖) กำกับติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

๔.๗) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนสรุปผลการดำเนินงาน ผ่านระบบ ZOOM

๔.๘) จัดเวทีสรุปผลการดำเนินการโครงการ รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการดำเนินงาน

งบประมาณ จำนวน ๓,๔๘๙,๑๐๐ บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ผลผลิต สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ การบริหารจัดการองค์กร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความเข้มแข็งองค์กรสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ผลลัพธ์ สหกรณ์ให้ผลตอบแทนให้แก่สมาชิกต่อรายในรูปแบบเงินเฉลี่ยคืน (Patronage refund) เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๔.๑) สหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจ พัฒนางค์กรจำนวน ๑๐๐ แห่ง

๔.๒) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกในรูปแบบเงินเฉลี่ยคืนในธุรกิจเกษตร (รวบรวมและแปรรูป) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๓

ผลการดำเนินงาน

๔.๑) สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน มีจำนวน ๑๐๐ สหกรณ์ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ ตารางแสดงรายชื่อสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน

ลำดับ	จังหวัด	สถาบันเกษตรกร	ผลผลิต
๑	กาฬสินธุ์	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. กาฬสินธุ์ จำกัด	ข้าว
๒	กำแพงเพชร	สหกรณ์การเกษตรชาวนวลักษณ์บุรี จำกัด	มันสำปะหลัง
๓	กำแพงเพชร	สหกรณ์การเกษตรคลองขลุง จำกัด	ข้าว
๔	กำแพงเพชร	สหกรณ์การเกษตรไทรงาม จำกัด	ข้าว
๕	กำแพงเพชร	สหกรณ์การเกษตรพรานกระต่าย จำกัด	ข้าว
๖	ขอนแก่น	สหกรณ์โคนมขอนแก่น จำกัด	โคนม
๗	จันทบุรี	สหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด	ผลไม้
๘	จันทบุรี	สหกรณ์การเกษตรระฆัง จำกัด	ผลไม้
๙	จันทบุรี	สหกรณ์โคนมสอยดาว จำกัด	โคนม
๑๐	ชลบุรี	สหกรณ์โคนมบ้านบึง จำกัด	โคนม
๑๑	ชัยนาท	สหกรณ์การเกษตรมนโรดม จำกัด	ข้าว
๑๒	ชัยนาท	สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยนาท จำกัด	ข้าว
๑๓	ชัยภูมิ	สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยภูมิ จำกัด	มันสำปะหลัง
๑๔	ชัยภูมิ	สหกรณ์การเกษตรคอนสาร จำกัด	ข้าว
๑๕	ชุมพร	สหกรณ์กองทุนสวนยางสมบูรณ์พัฒนา จำกัด	ยางพารา
๑๖	เชียงใหม่	สหกรณ์การเกษตรเชียงดาว จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๑๗	เชียงใหม่	สหกรณ์การเกษตรรอยสะเก็ดพัฒนา จำกัด	กาแฟ
๑๘	เชียงใหม่	สหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด	ข้าว
๑๙	เชียงใหม่	สหกรณ์การเกษตรแม่แจ่ม จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒๐	เชียงใหม่	สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด	ข้าว
๒๑	เชียงใหม่	สหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด	โคนม
๒๒	เชียงใหม่	สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด	โคนม
๒๓	เชียงใหม่	สหกรณ์โคนมแม่ใจ จำกัด	โคนม
๒๔	เชียงใหม่	สหกรณ์โคนมสันกำแพง (ป่าตึงห้วยหม้อ) จำกัด	โคนม
๒๕	เชียงใหม่	สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่เชียงใหม่-ลำพูน จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒๖	ตรัง	สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหนองครก จำกัด	ยางพารา
๒๗	ตรัง	สหกรณ์การเกษตรทุ่งยาว จำกัด	ยางพารา
๒๘	ตาก	สหกรณ์การเกษตรบ้านตาก จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒๙	นครปฐม	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครปฐม จำกัด	ข้าว
๓๐	นครปฐม	สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด	โคนม
๓๑	นครปฐม	สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด	โคนม
๓๒	นครปฐม	สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด	โคนม
๓๓	นครปฐม	สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งนครปฐม จำกัด	ประมง
๓๔	นครราชสีมา	สหกรณ์กสิกรรมไร้สารพิษในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเขียว จำกัด	ผัก
๓๕	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรขามสะแกแสง จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๓๖	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรครบุรี จำกัด	มันสำปะหลัง
๓๗	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรด่านขุนทด จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ลำดับ	จังหวัด	สถาบันเกษตรกร	ผลผลิต
๓๘	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรเทพารักษ์ จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๓๙	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรโนนสูง จำกัด	ข้าว
๔๐	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรปักธงชัย จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๔๑	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรพิมาย จำกัด	ข้าว
๔๒	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด	ข้าว
๔๓	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรสารภีโชคชัย จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๔๔	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรสีคิ้ว จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๔๕	นครราชสีมา	สหกรณ์การเกษตรหนองบุญมาก จำกัด	มันสำปะหลัง
๔๖	นครสวรรค์	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองบัว จำกัด	มันสำปะหลัง
๔๗	น่าน	สหกรณ์การเกษตรน่าน้อย จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๔๘	บุรีรัมย์	กลุ่มเกษตรกรทำนาปะเคียบ	ข้าว
๔๙	บุรีรัมย์	สหกรณ์กองทุนสวนยางโนนสุวรรณ จำกัด	ยางพารา
๕๐	บุรีรัมย์	สหกรณ์กองทุนสวนยางละหานทราย จำกัด	ยางพารา
๕๑	บุรีรัมย์	สหกรณ์การเกษตรกระสัง จำกัด	ข้าว
๕๒	บุรีรัมย์	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.บุรีรัมย์ จำกัด	ข้าว
๕๓	ปทุมธานี	สหกรณ์การเกษตรคลองหลวง จำกัด	ข้าว
๕๔	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมนุมสหกรณ์โคนมภาคใต้และตะวันตก จำกัด	โคนม
๕๕	พะเยา	สหกรณ์การเกษตรแม่ใจ จำกัด	ข้าว
๕๖	พะเยา	สหกรณ์การเกษตรเมืองพะเยา จำกัด	ข้าว
๕๗	พังงา	สหกรณ์การเกษตรเกาะยาว จำกัด	ผัก
๕๘	พัทลุง	สหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด	โคนม
๕๙	พัทลุง	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์พัทลุง จำกัด	สุกร
๖๐	พิจิตร	สหกรณ์การเกษตรบางมูลนาก จำกัด	ข้าว
๖๑	พิจิตร	สหกรณ์การเกษตรโพทะเล จำกัด	ข้าว
๖๒	พิษณุโลก	สหกรณ์การเกษตรนิคมฯบางระกำ จำกัด	ข้าว
๖๓	พิษณุโลก	สหกรณ์การเกษตรพรหมพิราม จำกัด	ข้าว
๖๔	พิษณุโลก	สหกรณ์นิคมพันชาลี จำกัด	ข้าว
๖๕	เพชรบุรี	สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด	อาหารสัตว์
๖๖	เพชรบูรณ์	สหกรณ์การเกษตรชนแดน จำกัด	ข้าว
๖๗	เพชรบูรณ์	สหกรณ์การเกษตรเพชรบูรณ์ จำกัด	ข้าว
๖๘	แพร่	สหกรณ์การเกษตรร้องกวาง จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๖๙	แพร่	สหกรณ์การเกษตรลอง จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๗๐	แพร่	สหกรณ์การเกษตรวังชิ้น จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๗๑	มหาสารคาม	สหกรณ์การเกษตรกันทรวิชัย จำกัด	ข้าว
๗๒	แม่ฮ่องสอน	สหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด	กระเทียม
๗๓	ยโสธร	สหกรณ์การเกษตรมหาชนะชัย จำกัด	ข้าว
๗๔	ร้อยเอ็ด	สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด	ข้าว
๗๕	ร้อยเอ็ด	สหกรณ์การเกษตรอาจสามารถ จำกัด	ข้าว
๗๖	ระนอง	สหกรณ์การเกษตรกระบรี จำกัด	กาแฟ
๗๗	ระนอง	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.ระนอง จำกัด	กาแฟ
๗๘	ระนอง	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกระบรี จำกัด	กาแฟ
๗๙	ลำปาง	สหกรณ์การเกษตรบ้านปางม่วง จำกัด	ผลไม้
๘๐	ลำปาง	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.ลำปาง จำกัด	ข้าว

ลำดับ	จังหวัด	สถาบันเกษตรกร	ผลผลิต
๘๑	ลำปาง	สหกรณ์การเกษตรสบปราบ จำกัด	ข้าว
๘๒	ลำปาง	สหกรณ์การเกษตรห้างฉัตร จำกัด	ข้าว
๘๓	สมุทรสงคราม	สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด	ประมง
๘๔	สุโขทัย	สหกรณ์นิคมศรีสำโรง จำกัด	ข้าว
๘๕	สุโขทัย	สหกรณ์นิคมสวรรคโลก จำกัด	ข้าว
๘๖	สุรินทร์	สหกรณ์การเกษตรสำโรงทาบ จำกัด	ข้าว
๘๗	อุดรดิตถ์	สหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านน้ำอ่าง จำกัด	ข้าว
๘๘	อุดรดิตถ์	สหกรณ์การเกษตรบ้านหม้อ จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๘๙	อุดรดิตถ์	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินหนองกอก จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๙๐	อุดรดิตถ์	สหกรณ์การเกษตรเมืองตรอน จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๙๑	อุดรดิตถ์	สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล จำกัด	ข้าว
๙๒	อุดรดิตถ์	สหกรณ์การเกษตรเมืองอุดรดิตถ์ จำกัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๙๓	อุดรดิตถ์	สหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดอนโพ จำกัด	ข้าว
๙๔	อุทัยธานี	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตหนองยายดา จำกัด	ข้าว
๙๕	อุทัยธานี	สหกรณ์การเกษตรสว่างอารมณ์ จำกัด	ข้าว
๙๖	อุทัยธานี	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.อุทัยธานี จำกัด	ข้าว
๙๗	เชียงราย	สกก.หาวตบเต่า จำกัด	ข้าว
๙๘	เชียงราย	สกก.เมืองพาน จำกัด	ข้าว
๙๙	เชียงราย	สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตวาวี จำกัด	กาแฟ
๑๐๐	เชียงราย	สก.ประมงพาน จำกัด	ประมง

สหกรณ์การเกษตรมีรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่หลากหลายเนื่องจากสหกรณ์การเกษตรเป็นนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนงานภาครัฐ โดยการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างอิสระภายใต้ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ตามค่านิยมและหลักการสหกรณ์ ถึงแม้ว่าจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง แต่สหกรณ์การเกษตรของประเทศไทยยังประสบปัญหาหลากหลายด้าน เช่น การขาดสภาพคล่อง การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้อุปกรณ์การตลาดไม่เต็มประสิทธิภาพ ความรู้และประสบการณ์ในด้านการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับการจัดทำแผน BVCP (Business Value Creation Plan) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญทางธุรกิจให้คำแนะนำในการปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของการดำเนินธุรกิจของแต่ละสหกรณ์ และจะมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคติดตามและศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในเชิงลึก เพื่อแนะนำหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดจะเป็นตัวขับเคลื่อนการอบรมเฉพาะจุดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่สหกรณ์มีความต้องการ

๔.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน จำนวน ๓,๔๘๙,๑๐๐ บาท และได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๓,๔๖๖,๔๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๔ มีรายละเอียดปรากฏดังตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ ตารางแสดงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงานตามแผน	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินกิจกรรมในธุรกิจรวบรวมและแปรรูป จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์	จัดทำแผนเพิ่มมูลค่าธุรกิจและการวางแผนการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์	๓,๔๘๙,๑๐๐	๓,๔๖๖,๔๐๐

๔.๓ ผลการลงพื้นที่เพื่อดูงาน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ตามประเด็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ณ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดจันทบุรี
คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงพื้นที่ ณ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดจันทบุรี เพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ซึ่งมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

๔.๓.๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี ตำบลหนองสระปลา อำเภอนงนุช จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีนายอภิชาติ ชาตรีเจริญ

ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้มีการปรึกษาร่วมกับกลุ่มสมาชิกถึงการพัฒนากิจการของกลุ่ม เพื่อจะส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวความคิดที่ว่า ถ้านำปลาสดมาแปรรูปก็จะสามารถเพิ่มมูลค่าได้มากขึ้น ดังนั้น สมาชิกกลุ่มจึงได้มีมติเลือกที่จะทำโครงการถนอมอาหารจากปลาด้วยการทำปลาร้า โดยสมาชิกกลุ่มและชาวบ้านที่ประกอบอาชีพชาวประมงในเขตบ้านหนองบัวน้อย บ้านหนองสระปลา บ้านโนนโพธิ์ศรี สามารถจับปลาน้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนจึงนำปลาที่จับได้มาหมักทำปลาร้า (ปลาแดก) เพื่อถนอมอาหารจากปลาไว้ใช้เป็นอาหารได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งยังใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับปลาร้าด้วยการแปรรูปเป็นสินค้าต่างๆ ได้แก่ แจ่วบองสูตรต่างๆ และน้ำปลาร้าปรุงรส เป็นต้น อันเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

๑) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม

- ๑.๑) เพื่อระดมหุ้น (ทุน) จากสมาชิกในการดำเนินกิจการ และขยายกิจการ
- ๑.๒) เพื่อจัดตั้งโรงงานแปรรูป เครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการผลิตสินค้าประมงที่

ทันสมัย

- ๑.๓) เพื่อดำเนินการผลิต การค้า การบริการ และดำเนินธุรกิจอื่นๆ เพื่อประโยชน์

ของสมาชิก

- ๑.๔) เพื่อรวบรวมผลิตภัณฑ์ของสมาชิกไปจำหน่าย ณ ร้านที่อพซูเปอร์เซ็นเตอร์ และร้านปิงหึงเซียงรวบรวมผลิตผลการเกษตรมาแปรรูป ซื้องีผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากบุคคลอื่นมาจัดการหรือแปรรูปออกขาย เพื่อเพิ่มมูลค่า

- ๑.๕) เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ให้แก่สมาชิก และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการ

แปรรูปสัตว์น้ำ

สมาชิก

- ๑.๖) เพื่อจัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภค บริโภค ที่สมาชิกต้องการ
- ๑.๗) เพื่อสนับสนุนการขนส่ง โดยจัดยานพาหนะขนส่งผลิตภัณฑ์เกษตรไว้บริการ
- ๑.๘) เพื่อบริจาคเงินหรือผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม สนับสนุนกิจกรรมด้านสาธารณะประโยชน์
- ๑.๙) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัวสมาชิกทั้งด้านการศึกษา สุขภาพ

และจิตใจ

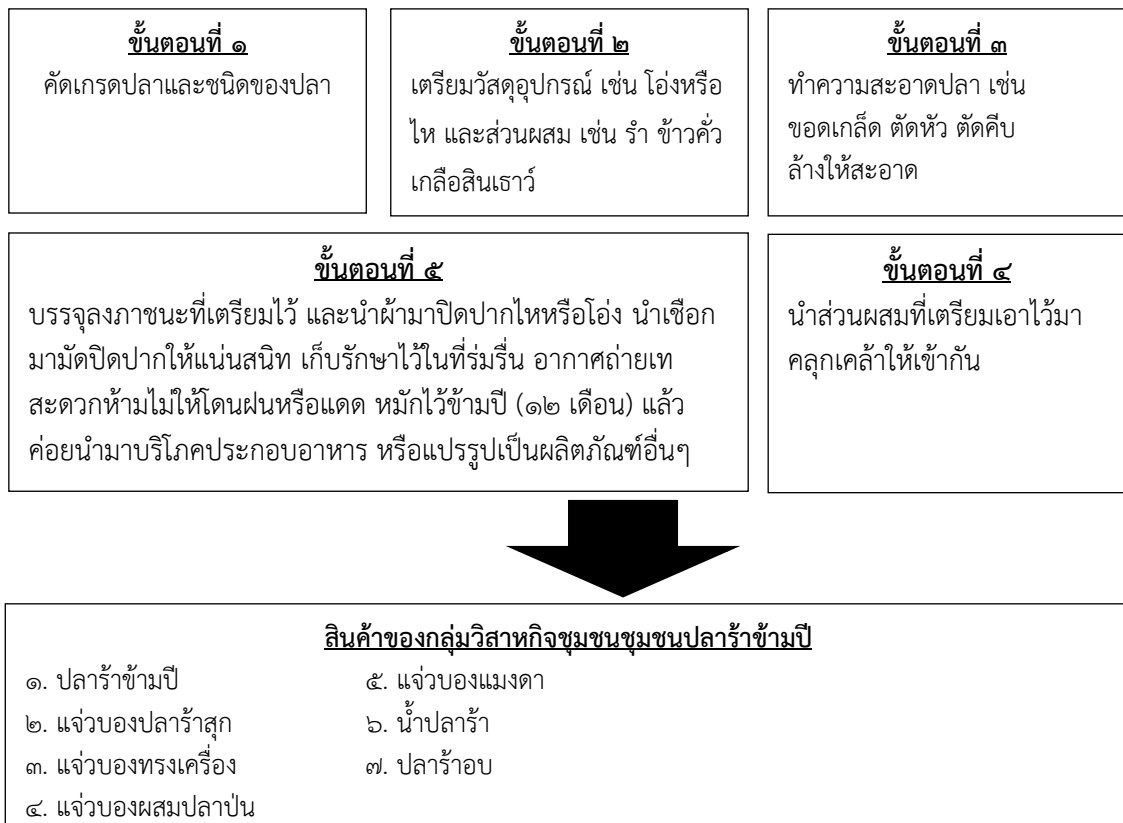
๒) การวางแผนและแนวทางการพัฒนาของกลุ่ม

- ๒.๑) พัฒนาธุรกิจชุมชน สู่ SME เพื่อให้มีรายได้อย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับมาตรฐานเพื่อให้ได้การรับรองจาก อย./ GMP
- ๒.๓) พัฒนาในด้านการตลาดเพื่อจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า โมเดิร์นเทรด และการส่งออกต่างประเทศ
- ๒.๔) พัฒนาธุรกิจและขยายโอกาส สร้างอาชีพสู่ประชาชนในธุรกิจแฟรนไชส์
- ๒.๕) รับจ้างผลิต (OEM) โดยเน้นการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า

๓) กิจกรรมและการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชุมชนปลาร้าข้ามปี

กิจกรรมและการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี จะเป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับปลาร้าด้วยการแปรรูปเป็นสินค้าต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑) กระบวนการผลิต

๓.๒) คุณภาพและมาตรฐานของสินค้า

วัตถุดิบและส่วนผสมที่นำมาใช้ต้องมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยปลาร้าที่หมักตามสูตรจะมีกลิ่นหอม สีแดง สวย สะอาด อร่อย ถ้าหมักเกิน ๑ ปี ปลาร้าจะไม่มีพยาธิใบไม้ตับ หรือพยาธิตัวจิ๊ด สำหรับส่วนผสมที่เป็นข้าวคั่ว จะทำให้น้ำปลาร้าออกสีคล้ำ รสชาติต้องนุ่ม และออกรสเปรี้ยว

มาตรฐานสินค้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีได้รับ

๑. มาตรฐาน อย. /มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) (คือ ข้อกำหนดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่ยอมรับและสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่กำหนดและสอดคล้องกับนโยบาย OTOP)
๒. ได้รับเป็นสินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว
๓. มาตรฐานประมงเชิงชีว กรมประมง (แจ่วบองทรงเครื่อง แจ่วบองปลาร้าสุก แจ่วบองแมงดา แจ่วบองผสมปลาปน และน้ำปลาร้าขวด)

๔) ด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีสามารถนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเชื่อมโยงกับตลาดทั้งในระดับชุมชน โมเดิร์นเทรด และการส่งออกต่างประเทศ โดยแหล่งช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า ประกอบด้วย

๔.๑) ร้านค้าของชำศูนย์ OTOP ตำบล และศูนย์ OTOP อำเภอ ยอดขายใน ๖ ประเภทสินค้า จำนวน ๘,๕๐๐ ชิ้น/เดือน รวมเป็นจำนวนเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔.๒) ตลาดในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตลาดโมเดิร์นเทรด ร้านค้าขายของฝากในสถานีนขนส่งผู้โดยสาร สนามบินนานาชาติอุดรธานี ศูนย์จำหน่าย OTOP อุดรธานี มียอดขายจำนวน ๑๕,๕๐๐ ชิ้น/เดือน รวมเป็นจำนวนเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔.๓) ตลาดระดับประเทศ (มีตัวแทนจำหน่าย J.FOOD.CO.LTD และฝ่ายการตลาดของ กทม. มียอดขายจำนวน ๕๐,๐๐๐ ชิ้น/เดือนรวมเป็นจำนวนเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔.๔) การรับจ้างผลิต (OEM) ให้กับแบรนด์ต่างๆ ได้แก่ ปลาร้าอีอาม ปลาร้าพรจำ (Business) น้ำปลาร้าพรพิรุณ น้ำปลาร้าพรมาลัย น้ำปลาร้าแจ่มแก้ว และน้ำปลาร้าแม่ฮ้อย

๔.๕) จำหน่ายที่ร้าน Fisherman Shop @UDONTHANI

รวมทั้ง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีได้มีการเจรจากับคู่ธุรกิจในงานเกษตรแฟร์ลุ่มน้ำโขง @UDON ๒๐๒๒ กับแบรนด์ปลาร้าพรจำ ในการซื้อ-ขายสินค้า จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ขวด/ปี มีมูลค่าทางสินค้าจำนวน ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ประกอบการรายดังกล่าวจะส่งสินค้าไปจำหน่ายยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีมีการกำหนดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์ ดังนี้

๑) การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ (Zero waste)

กระบวนการผลิตปลาร้าในปัจจุบันเป็นการผลิตเพื่อจำหน่าย จะดำเนินการในลักษณะวิสาหกิจชุมชนและมีกลุ่มเครือข่าย จำนวน ๒๔ กลุ่ม มีกำลังผลิตกลุ่มละ ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี ซึ่ง จะนำเศษปลา เช่น หัวปลา เกล็ด และส่วนอื่นๆ ที่ไม่ใช่ นำมาหมักเป็นน้ำหมักชีวภาพ เพื่อจำหน่ายเป็นสินค้าน้ำหมักปลาได้อีกด้วย

๒) การจัดสรรกำไรสุทธิและบริจาคสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี เพื่อสาธารณประโยชน์

- มอบผลิตภัณฑ์แจ่วบอง และน้ำปลาร้าแก่กลุ่มเสี่ยงโควิด-๑๙ ตำบลหนองสระปลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๐๐ กระปุก
- มอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน เรียนดีแต่ยากจน โรงเรียนบ้านหนองบัวน้อย ปีละ ๕,๐๐๐ บาท
- ทำป้ายรณรงค์ลดมลภาวะต่างๆ เช่น ป้ายรณรงค์ลดกลิ่นและฝุ่นละอองโรงงาน น้ำตาล จำนวน ๑๐ แผ่น
- ร่วมกับมูลนิธิสยามออบสตาร์ จัดดูยังชีพช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ระหว่าง ปี พ.ศ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔
- ช่วยสร้างบ้านแก่คนยากจน ปีละ ๕,๐๐๐ บาท ภายในพื้นที่ตำบลหนองสระปลา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
- เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่เด็กนักเรียนและนักศึกษา

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในภาพรวมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปี ดังนี้

ข้อค้นพบ

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาวัตถุดิบ (ปลาสด) ที่ใช้สำหรับนำมาแปรรูปเป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานผลิตน้ำตาลจากอ้อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติทำให้ปริมาณปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงอย่างรวดเร็ว จึงได้ส่งผลให้ไม่สามารถนำวัตถุดิบจากปลา มาผลิตสินค้าให้กับผู้บริโภคได้ตามเป้าหมาย

๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความต้องการในด้านการขยายตลาดไปยังตลาดต่างประเทศ รวมถึงในช่องทางอื่นๆ ที่มีความหลากหลาย โดยปัจจุบันการส่งสินค้าไปยังตลาดของประเทศเวียดนามต้องดำเนินการผ่านร้านวิทีแหมนเมืองเป็นหลัก สำหรับการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศจะเป็นในลักษณะของการให้ลูกหลานของคนในชุมชน/กลุ่ม ที่มีแหล่งพักพิงในต่างประเทศรับไปจำหน่าย

๓) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาผลิตภัณฑ์ได้รับความเสียหายในการขนส่งเพื่อไปจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ไม่สามารถช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้นานเท่าที่ควร จึงมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนในด้านองค์ความรู้ ตลอดจนการหาวิธีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทำให้สินค้าเกิดความเสียหายระหว่างการขนส่งและยังคงรสชาติของสินค้าได้เทียบเท่าบรรจุภัณฑ์เดิม

ข้อเสนอแนะ

๑) กรมประมงควรเข้าไปส่งเสริมองค์ความรู้และการพัฒนาวัตถุดิบ (การเลี้ยงปลา) ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์จะทำให้ปลามีขนาดที่ได้มาตรฐานและกลุ่มวิสาหกิจสามารถมีวัตถุดิบสำหรับการผลิตตลอดทั้งปี

๒) การแก้ไขปัญหาบรรจุภัณฑ์ได้รับความเสียหายในการขนส่งสินค้า ควรให้สำนักงานประมงจังหวัดดำเนินการประสานงานกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เพื่อเข้ามาร่วมกันพัฒนาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้ง ควรขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่มีองค์ความรู้ในการวิจัย เพื่อช่วยเหลือในทางวิชาการสำหรับการพัฒนา และออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมเพื่อการส่งออกสินค้า

๓) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าข้ามปีควรมีการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มีความหลากหลาย เช่น ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย ช่องทางในระบบออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น เนื่องจากสินค้าของกลุ่มมีจุดแข็งในด้านที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย. เรียบร้อยแล้ว

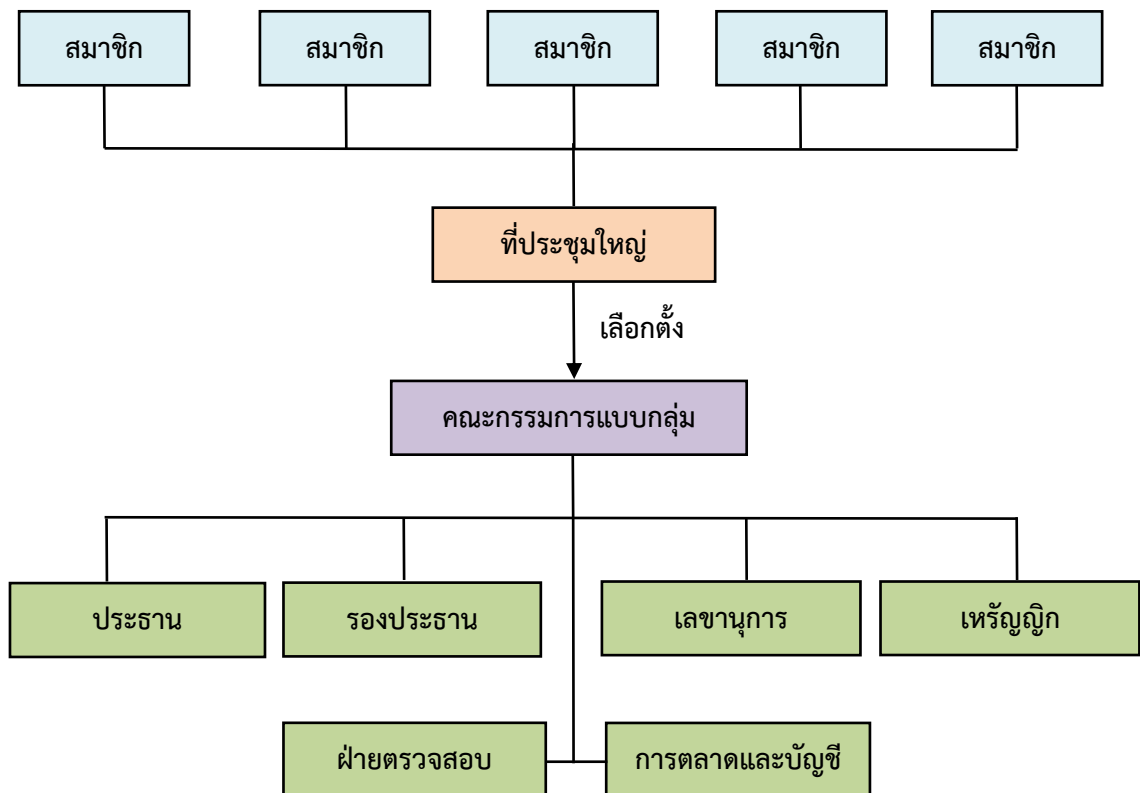
๔.๓.๒ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ ตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย
จังหวัดหนองคาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ เกิดจากนายสุนทร พานูรักษ์ เป็นผู้ริเริ่มในการจัดตั้งกลุ่มขึ้น โดยเกิดจากความคิดที่จะทำการเลี้ยงโคแบบต้นน้ำ จึงได้ชักชวนเกษตรกรที่เลี้ยงวัวในพื้นที่มาร่วมจัดตั้งกลุ่ม เพื่อพัฒนาการเลี้ยงโคแบบเก่ารุ่นปู่-ย่า-ตา-ยาย คือ การเลี้ยงแบบปล่อยกลางทุ่งมาเป็นการเลี้ยงแบบยืนโรง (แบบประณีต) เริ่มแรกมีเกษตรกรเข้าร่วมกลุ่มเป็นจำนวน ๑๐ คน และต่อมาจึงได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กลุ่มได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคายให้เข้าร่วมโครงการ “โคเนื้อสร้างอาชีพ (ระยะที่ ๒)” ซึ่ง ณ ปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน ๒๐ ราย

๑) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม

- ๑.๑) เพื่อเลี้ยงแม่พันธุ์โคจำหน่าย โดยการปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการผสมเทียมจากกรมปศุสัตว์
- ๑.๒) เพื่อพัฒนาการจัดการฟาร์มให้ได้รับรองมาตรฐาน
- ๑.๓) เพื่อผลิตโคต้นน้ำ ตามความต้องการของตลาด
- ๑.๔) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เนื้อโคให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามความต้องการของตลาด

๒) การบริหารจัดการกลุ่ม

โดยสมาชิกจะมีการประชุมประจำเดือนและการประชุมเร่งด่วน ซึ่งจะมีการประชุมทุกวันที่ ๑๙ ของทุกเดือน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในการบริหารจัดการกลุ่มให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน และมีการแบ่งการดำเนินงานเป็นด้าน ดังนี้

<p>ด้านการบริหารองค์กร</p> <p>กลุ่มมีระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนให้การยอมรับ ต่อระเบียบข้อบังคับมีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม และแบ่งหน้าที่ตามความถนัดที่จัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีทุกปีมีการกำหนดแผนมาตรฐานการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสมาชิก</p>	<p>มีการกำหนดโครงสร้างขององค์กร</p> <p>กลุ่มมีการกำหนดโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสมสอดคล้องกับขนาดของการดำเนินธุรกิจ มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ โดยสมาชิกในที่ประชุมใหญ่เป็นผู้เลือกตั้งตามข้อบังคับ</p>	<p>มีการกำหนดอำนาจหน้าที่</p> <p>กลุ่มมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการในการกำกับดูแล และควบคุมงานที่ชัดเจนและเหมาะสม กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างบุคคล โดยจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างกันไม่ให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติงาน ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาด</p>	<p>มีการแบ่งงานตามธุรกิจ</p> <p>กลุ่มมีการแบ่งงานตามธุรกิจ เพื่อลดช่องว่างและการทำงานซ้ำซ้อน แบ่งหน้าที่เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานและการดำเนินธุรกิจของกลุ่มที่ชัดเจนและมีความเหมาะสม</p>
--	---	---	---

๓) กิจกรรมและการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำได้ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย

๓.๑) ด้านความรู้ สมาชิกทุกคนจะได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้านอาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์ พันธุ์สัตว์และการปรับปรุงพันธุ์ การจัดการฟาร์ม การดูแลสุขภาพสัตว์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ และด้านการตลาดแบบออนไลน์ จากสำนักงานปศุสัตว์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒) ด้านการจัดการ มีการส่งเสริมให้ปรับปรุงแบบการเลี้ยงโคเนื้อจากการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติมาเป็นแบบประณีต และพัฒนาฟาร์มสมาชิกในกลุ่มให้เข้าสู่ฟาร์มปลอดโรคและมีแปลงพืชอาหารสัตว์ เช่น กินนีสีม่วง รูชี เนเปียร์ เป็นต้น

๓.๓) ด้านการผลิตสัตว์ ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการขยายพันธุ์โคของสมาชิกจากการผสมพ่อพันธุ์มาเป็นการปรับปรุงสายพันธุ์ โดยมีการคัดสายพันธุ์ดีจากเทคโนโลยีการผสมเทียม

๓.๔) ด้านการจัดการตลาด ได้เริ่มทำการผลิตโคเนื้อต้นน้ำสายพันธุ์ “วากิว” ส่งให้กับฟาร์มเอกสัตย์ โดยการผลิตลูกโค อายุ ๖ - ๑๘ เดือน น้ำหนักเริ่มต้น ๑๕๐ - ๒๐๐ กิโลกรัม ขายส่งราคา กิโลกรัมละ ๑๐๕ บาท ถ้าน้ำหนักเกิน ๒๐๐ กิโลกรัม จะคิดเป็น กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท ขายในราคาเดียวกันทั้งลูกโคตัวเมีย-ลูกโคตัวผู้

ทั้งนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น แหนมเนื้อ แหนมหมู แหนมซี่โครง เนื้อฝอย หมูฝอย เนื้อแดดเดียว และเนื้อฝอยสมุนไพร เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับรองจาก OTOP ซึ่งเป็นแบรนด์ของกลุ่ม

๔) ด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ เน้นจำหน่ายในกลุ่มของตลาดชุมชนหน่วยงานราชการ และตลาดเกษตรกรสีเขียว รวมทั้งสถานที่ทำการของวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในภาพรวมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำ ดังนี้

ข้อค้นพบ

๑) สถานที่ตั้งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกคำเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน จึงส่งผลให้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในด้านการปลูกพืชอาหารสัตว์ที่ใช้สำหรับการเลี้ยงโค

๒) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของการเลี้ยงและผสมพันธุ์โคเนื้อ

ก) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกค้ำยังประสบปัญหาเรื่องของการแปรรูปเนื้อโค เป็นผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ ดังนี้

ก.๑) ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ยังไม่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน เช่น อย. สินค้าฮาลาล จึงอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในภาพรวมได้ ซึ่งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจะเน้นไปในลักษณะ ของตลาดในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงหรือจำหน่าย ณ สถานที่ตั้งของกลุ่ม

ก.๒) ด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่า บรรจุภัณฑ์ยังไม่มีความหลากหลายเท่าที่ควร โดย รูปร่างลักษณะของบรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดควรดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอพันธุ์ลูกผสมระหว่างสายพันธุ์วากิวและสายพันธุ์โคนม เพื่อนำมาผสมกับโคเนื้อของกลุ่ม เพื่อให้ได้ลูกโค ที่มีสายพันธุ์ผสมระหว่างวากิวและโคนม สำหรับใช้เป็นแม่พันธุ์ในอนาคต แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำเป็นต้องมีวิธีในการเลี้ยงโคเนื้อที่ถูกต้องเช่นกัน

๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ควรประสานกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในการเข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาในเรื่องของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับพื้นฐาน และ ออกแบบ/พัฒนา บรรจุภัณฑ์ที่สามารถขยายระยะเวลาในการรักษารสชาติของอาหารได้นานมากยิ่งขึ้น และบรรจุภัณฑ์ มีความหลากหลายสามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้

๔.๓.๓ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัด จันทบุรี

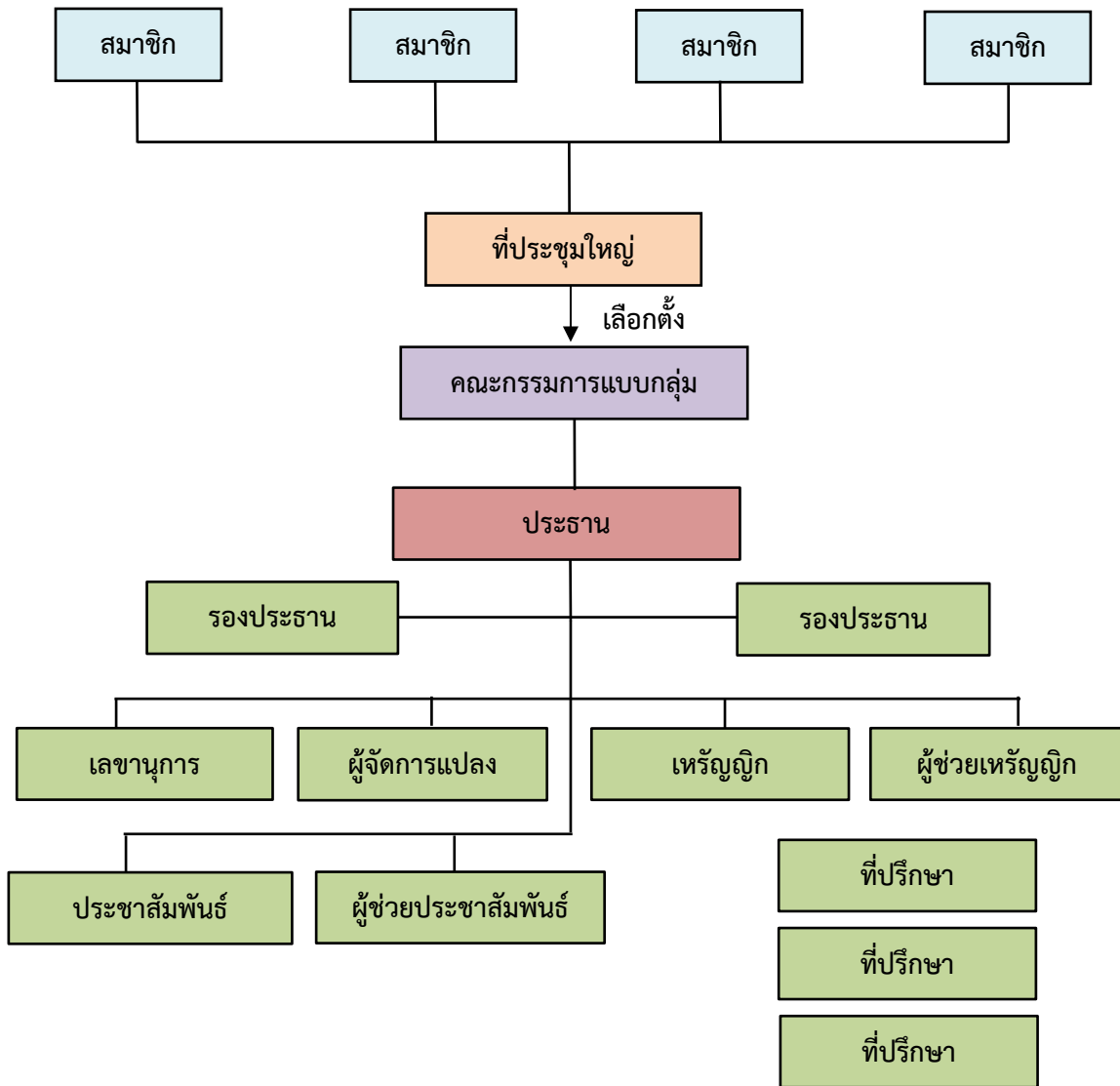
วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง มีความเป็นมาเนื่องจากเกิดจาก สถานการณ์ปัญหา ต้นทุนการผลิตสูง โรคแมลงเข้าทำลาย ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพไม่แน่นอน จึงได้มีการรวม เป็นกลุ่ม “ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน” เพื่อวางแผนร่วมกันสำรวจ ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มีการผลิตสาร ชีวภัณฑ์ใช้เอง และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้จัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ “แปลงใหญ่ทุเรียนหมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง” และได้จดทะเบียนเป็น “วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง” เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ชื่อ “บริษัทวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ คิชฌกูฏ”

๑) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม

๑.๑) เพื่อการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตของทุเรียนให้มีคุณภาพในสมาชิก ของกลุ่มทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง

๑.๒) เพื่อการวางแผนในการจัดการด้านการตลาดร่วมกัน ซึ่งมุ่งเน้นในการสร้าง อำนาจต่อรองในการกำหนดราคาเพื่อจำหน่ายทุเรียน

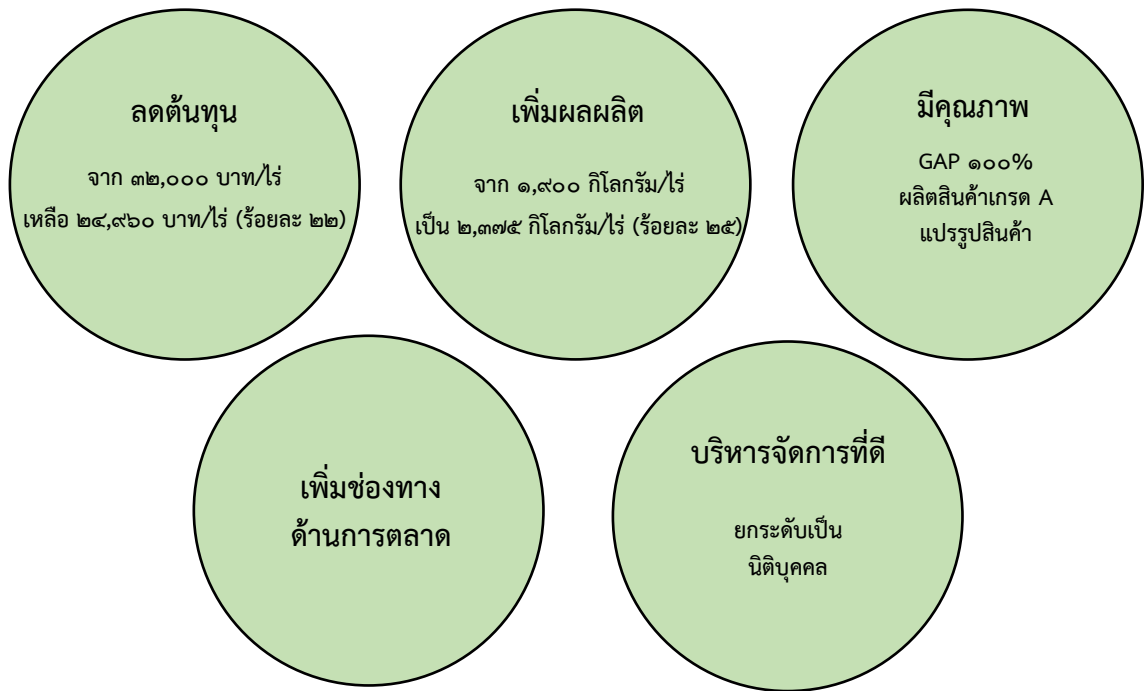
๒) การบริหารจัดการกลุ่ม

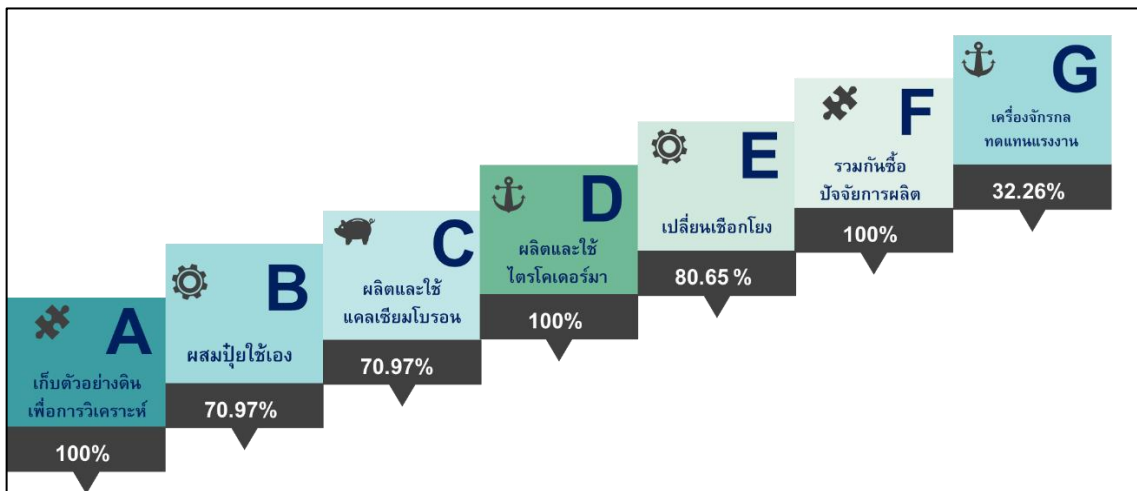
โดยสมาชิกจะมีการประชุมประจำเดือน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในการบริหารจัดการกลุ่มให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้งเพื่อการปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่ม เช่น เรื่องต้นทุนการผลิตที่สูง การขาดแคลนแรงงาน เป็นต้น ตลอดจนมีการจัดตั้งกลุ่มไลน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกด้วยตนเอง

๓) ความสำเร็จของการดำเนินงานของกลุ่ม

ความสำเร็จของการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย

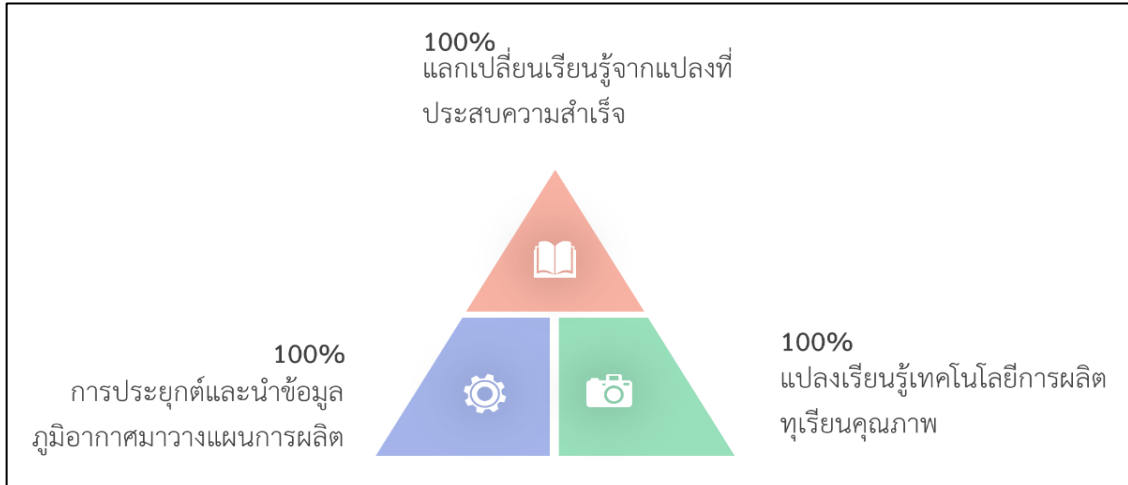
๓.๑) การลดต้นทุนการผลิต

สมาชิกที่อยู่ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง สามารถลดต้นทุนการผลิตจาก ๓๒,๐๐๐ บาท/ไร่ ลดลงเหลือ ๒๔,๙๖๐ บาท/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ซึ่งลดจากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การเก็บตัวอย่างดินเพื่อการวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ผสมปุ๋ยใช้เอง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗
- ผลิตและใช้แคลเซียมโบรอน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗
- ผลิตและใช้ไตรโคเดอร์มา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- เปลี่ยนเชือกโยง คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๕
- รวมกันซื้อปัจจัยการผลิต คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- เครื่องจักรกลทดแทนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๖

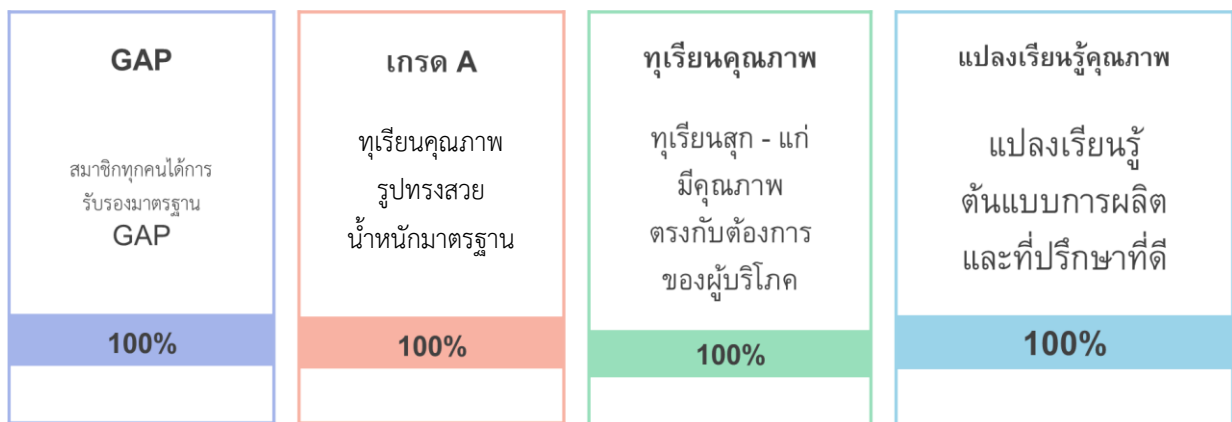
๓.๒) การเพิ่มผลผลิต

สมาชิกที่อยู่ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง สามารถเพิ่มผลผลิตจาก ๑,๙๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒,๓๗๕ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ซึ่งสามารถเพิ่มจากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

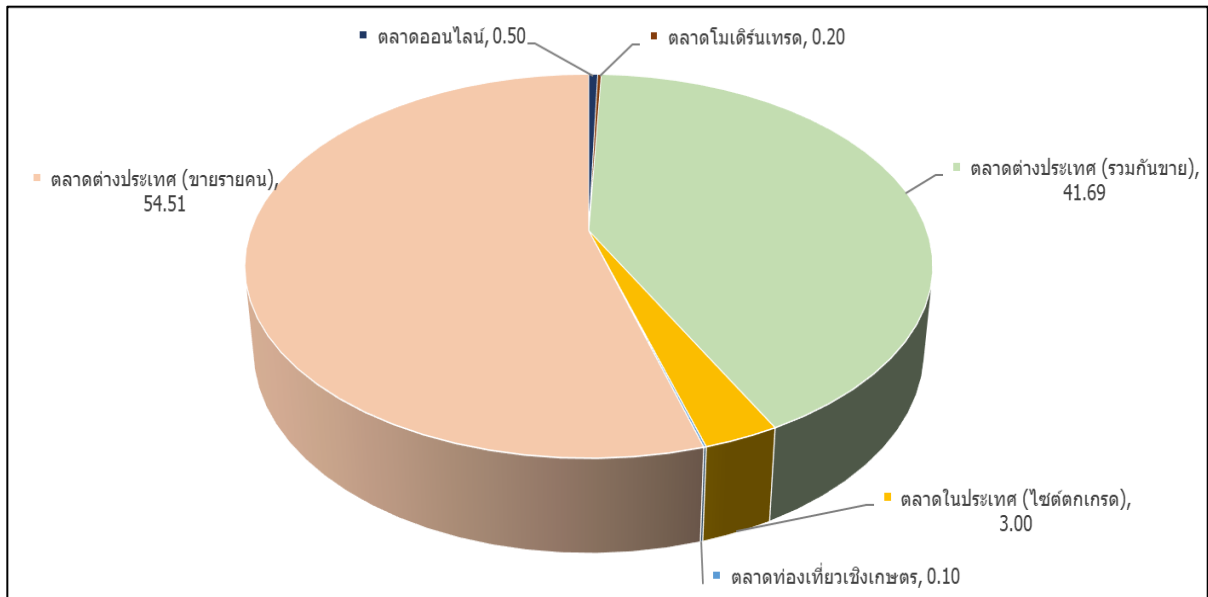
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแปลงที่ประสบความสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- การประยุกต์และนำข้อมูลภูมิอากาศมาวางแผนการผลิต คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๓) ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น เกิดการแปรรูปสินค้า

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็น สมาชิกที่อยู่ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง สามารถพัฒนาสวนทุเรียนให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP พัฒนาผลผลิตทุเรียนสดให้ได้คุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานของกลุ่มที่กำหนด และสามารถจำหน่ายได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและด้านตลาด ตลอดจนจัดทำเป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบของการผลิต

๓.๔) ด้านการตลาด

จากแผนภาพดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี สามารถหาช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิตทุเรียน ดังนี้ การจำหน่ายตลาดต่างประเทศ (ขายรายคน) คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๑ ตลาดต่างประเทศ (รวมกันขาย) คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๙ ตลาดภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๓ ตลาดออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ตลาดที่เป็นโมเดิร์นเทรด คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ และตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐ ตามลำดับ

๔) กิจกรรมและการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง

วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง ดำเนินกิจกรรมโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประกอบด้วย

๔.๑) การพัฒนาให้แปลงทุเรียนของสมาชิกได้รับรองมาตรฐาน GAP

๔.๒) มีการวางแผนการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางตลาด

๔.๓) แปรรูปผลผลิตทุเรียนที่เกรดคุณภาพไม่เป็นไปตามที่กำหนด เพื่อเป็นการสร้าง

รายได้เพิ่มเติมจากการทำสวนทุเรียนแปลงใหญ่เพื่อการส่งออก

๕) ด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้าของวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘

ตะเคียนทอง จำหน่ายทุเรียนแปรรูปในร้านค้าชุมชน และตลาดออนไลน์เป็นหลัก

๖) เป้าหมายการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง

ในระยะต่อไป

๖.๑) เพิ่มกำลังการผลิตให้มากขึ้น เพิ่มเครือข่ายพัฒนาเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิต

ของชุมชน

๖.๒) ขยายโอกาสและช่องทางการตลาดให้สูงขึ้น และขยายตลาดภายในประเทศ

มากขึ้น

๖.๓) เพิ่มการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูปให้สูงขึ้น เช่น การจดทะเบียน ออย.

๖.๔) สำหรับผลิตภัณฑ์แปรรูปจะคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อตอบโจทย์กลุ่มลูกค้า

ให้หลากหลายมากขึ้น เช่น การทำทุเรียนแช่แข็ง

๖.๕) พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการการผลิต ทั้งด้านการผลิต แปรรูป

และการตลาด แบบครบวงจร

๗) ผลการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนภายใต้โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

๗.๑) กิจกรรมพัฒนาทักษะวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง จำนวน ๑๐ คน จำนวน ๓ วัน งบประมาณ ๙,๘๐๐ บาท โดยมีหัวข้อในการอบรม ประกอบด้วย ๑) การใช้เครื่องมือในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือในการแปรรูป การตลาดสินค้าออนไลน์ และ ๒) การสร้างเพจเพื่อการตลาดสินค้าออนไลน์ และการฝึกปฏิบัติการแปรรูปทุเรียนทอด และแครกเกอร์ทุเรียน พร้อมทั้งจัดทำแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน สรุปได้ดังนี้

- แผนความต้องการด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ การแปรรูปทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน จากผลผลิตทุเรียนที่เกรดคุณภาพไม่เป็นไปตามที่กำหนด เช่น ทุเรียนไซส์ใหญ่หรือเล็กเกินไปที่ขายได้ราคาต่ำ ซึ่งเป็นการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้กับกลุ่ม

- แผนความต้องการด้านพัฒนาบรรจุภัณฑ์/ฉลากสินค้าขั้นต้น เพื่อใช้ในการทดสอบตลาดของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่พัฒนา โดยขอสนับสนุน ฉลากสินค้าในรูปแบบสติ๊กเกอร์ ที่มีโลโก้/แบรนด์สินค้าที่จดจำง่าย และบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน

กิจกรรม	ภาพกิจกรรม
<p>▶ การบรรยายให้ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้เครื่องมือในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือในการแปรรูป - การตลาดสินค้าออนไลน์ และการสร้างเพจเพื่อการตลาดสินค้าออนไลน์ 	
<p>▶ การฝึกปฏิบัติ/การสาธิตการแปรรูป</p> <p>การฝึกปฏิบัติการแปรรูปทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน</p>	

๗.๒) กิจกรรมพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดสรรงบประมาณตามแผนความต้องการการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี โดยวิสาหกิจชุมชนฯ ได้รับสนับสนุนเงินงบประมาณโครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นหมวดงบดำเนินงานเพื่อดำเนินกิจกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น โดยการเริ่มต้นทำกิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าโดยการแปรรูปผลผลิตทุเรียนที่เกรดคุณภาพไม่เป็นไปตามที่กำหนด เป็นทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้เพิ่มให้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจากการทำสวนทุเรียนอีกด้วย

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในภาพรวมของวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ หมู่ ๘ ตะเคียนทอง ดังนี้

ข้อค้นพบ

๑) การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย สร้างสรรค์ และมีความน่าสนใจ เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนทุเรียนดังกล่าว ได้ดำเนินการจำหน่ายและส่งออกทุเรียนผลสดเป็นหลักที่สามารถสร้างมูลค่าได้มากกว่ากิจกรรมการแปรรูปสินค้า

๒) วิสาหกิจชุมชนได้มีการนำทุเรียนผลสดที่ไม่ผ่านเงื่อนไขในการส่งออก (ทุเรียนตกเกรด) มาแปรรูปเป็นทุเรียนทอดและแครกเกอร์ทุเรียน เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

๓) วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองซื้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และมีผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามวิสาหกิจชุมชนฯ ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของแรงงานที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะทำงานภายในแปลงทุเรียนสดของตนเอง และหลังสำหรับรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร

๔) วิสาหกิจชุมชนได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนจำกัด จึงส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีหลากหลายและน่าสนใจ รวมทั้งการสามารถช่วยรักษาและยืดอายุของผลิตภัณฑ์ได้

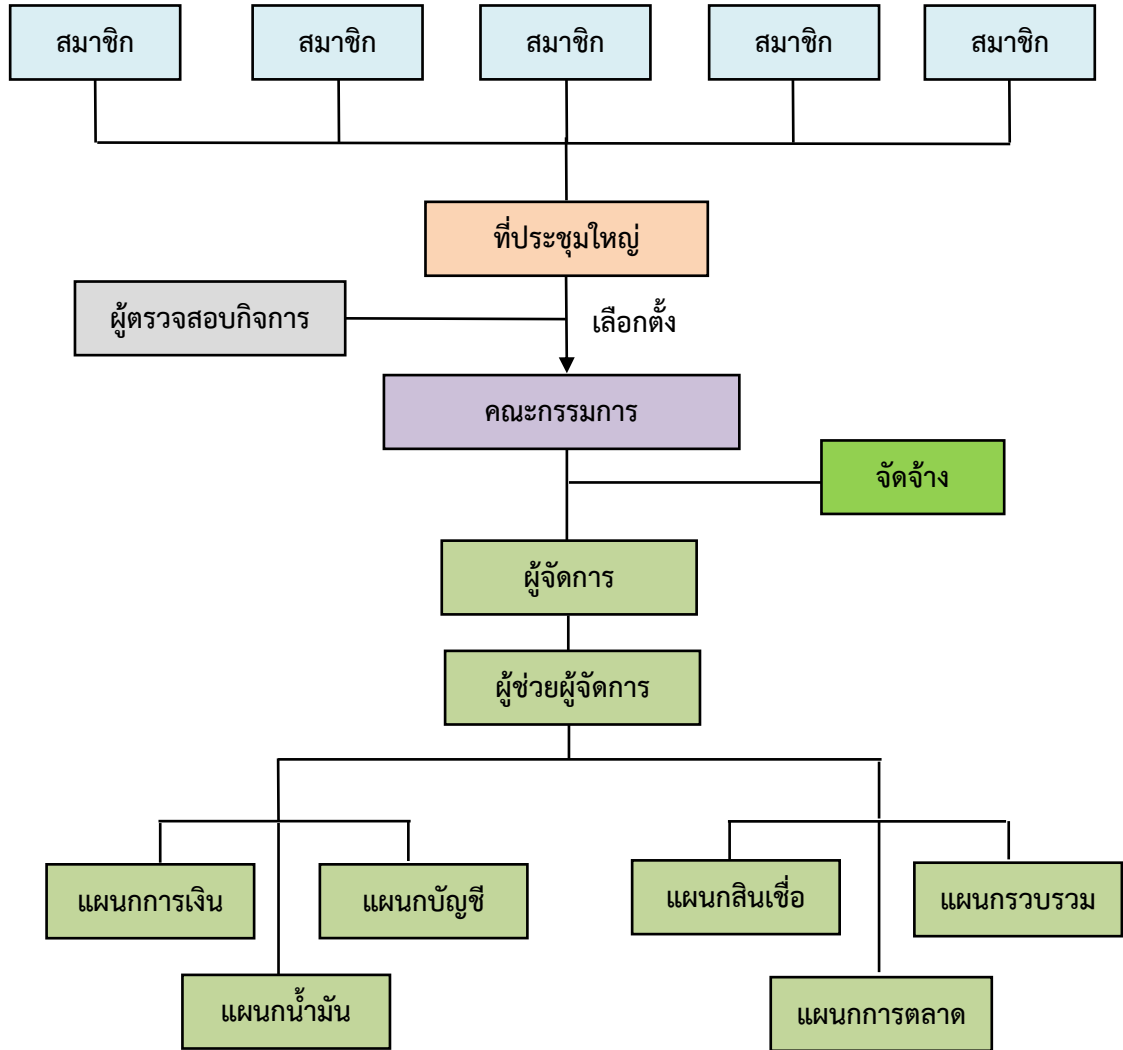
ข้อเสนอแนะ

กรมส่งเสริมการเกษตรควรสำรวจความต้องการของกลุ่มเกษตรกรก่อนเสนอขอโครงการและจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมกับประเภทกิจกรรมที่กลุ่มเกษตรกรมีความต้องการดำเนินการ ทั้งนี้ ส่วนกลางควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม

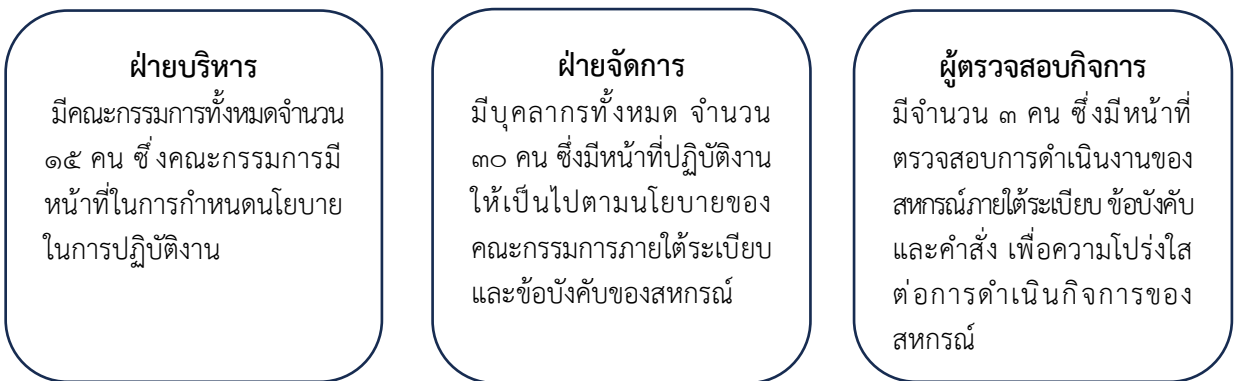
๔.๓.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓ เริ่มแรกมีสมาชิก จำนวน ๔๐๐ คน มีทุนดำเนินการแรกเริ่ม จำนวน ๑.๓ ล้านบาท ซึ่งการดำเนินการในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖) มีจำนวนสมาชิก ๒,๒๗๙ และมีทุนดำเนินงาน จำนวน ๑,๕๕๑.๑๕ ล้านบาท โดยสหกรณ์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “องค์กรเข้มแข็ง ธุรกิจมั่นคง สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดี เทคโนโลยีทันสมัย”

๑) โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรระฆัง จำกัด

โดยการดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย

๒) ธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรระฆัง จำกัด

- บริการ รับฝากเงินสมาชิก (เงินออมทรัพย์ เงินออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากสหกรณ์อื่น เงินออมเฉลิมพระเกียรติ เงินฝากกลุ่มอาชีพ) รวมทั้งสิ้น ๑,๐๕๕.๓๒ ล้านบาท
- สินเชื่อ จ่ายเงินกู้ ๑,๐๐๗.๙๕ ล้านบาท หนี้คงเหลือสิ้นปี ๑,๑๑๔.๓๒ ล้านบาท ไม่มีดอกเบียค้างสิ้นปี (ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘)
- น้ำมัน จำนวน ๑๔๒.๓๘ ล้านบาท

- ตลาด ปู่ย เคมีเกษตร ข้าวสาร จำนวน ๙๔.๙๙ ล้านบาท
- การรวบรวมผลผลิต จำนวน ๙.๑๕ ล้านบาท

๓) ข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด

ที่	รายการ	ปีสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓	ปีสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔	ปีสิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๑	สมาชิก	๒,๒๐๗	๒,๒๔๓	๒,๒๗๙
๒	ทุนเรือนหุ้น	๒๖๔,๑๑๔,๖๐๐	๒๗๕,๓๘๕,๒๖๐	๒๙๒,๗๓๓,๕๖๐
๓	ทุนสำรอง	๘๐,๔๐๖,๙๔๙.๙๔	๘๕,๒๔๑,๕๐๘.๒๕	๘๙,๘๖๙,๙๙๐
๔	ทุนอื่น ๆ	๑๗,๓๒๘,๐๓๕.๑๖	๑๙,๓๑๖,๗๖๗.๑๖	๒๑,๙๔๒,๒๗๑.๑๖
๕	เงินรับฝาก	๘๗๔,๘๘๘,๗๕๑.๔๔	๙๗๑,๒๔๑,๗๐๘.๘๔	๑,๐๕๕,๓๒๘,๗๖๘.๖๐
๖	จ่ายเงินกู้	๕๔๙,๓๙๙,๑๕๔	๖๐๙,๒๕๑,๙๒๗	๑,๐๐๗,๙๕๕,๑๕๓
๗	ขายสินค้า	๑๗๙,๓๙๗,๐๓๓.๔๙	๑๙๒,๗๐๐,๒๕๙.๙๓	๒๓๗,๐๑๐,๔๗๖.๘๕
๘	รวบรวมผลผลิต	๙,๒๕๕,๖๙๘.๔๓	๑๔,๕๖๕,๙๙๐	๙,๑๕๖,๘๖๒.๐๔
๙	หนี้คงเหลือสิ้นปี	๑,๓๒๒,๙๗๙,๓๖๕.๓๑	๑,๐๒๙,๙๕๓,๔๔๔.๖๖	๑,๑๑๔,๓๒๐,๘๑๗.๓๗
๑๐	ทุนดำเนินงาน	๑,๓๘๘,๗๙๙,๐๗๐.๔๑	๑,๔๐๙,๕๕๖,๔๒๙.๑๖	๑,๕๕๑,๑๕๑,๑๑๓.๘๕
๑๑	กำไรสุทธิ	๒๖,๙๔๙,๔๘๕.๓๑	๒๙,๖๑๒,๘๙๓.๗๕	๓๒,๒๘๔,๔๗๕.๓๒

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในภาพรวมของสหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด ดังนี้

ข้อค้นพบ

จากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์การเกษตรมะขาม จำกัด ไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ แต่อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในแง่ของการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ มีข้อค้นพบดังนี้

- ๑) ทุนการดำเนินงานมาจากเงินรับฝากจากสมาชิกเป็นหลัก
- ๒) สมาชิกไม่มีดอกเบียเงินกู้ค้างรับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน เนื่องจากสหกรณ์ มีการจูงใจให้แก่สมาชิกโดยการให้รางวัลต่าง ๆ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย การซื้อสินค้าในราคาสมาชิก เป็นต้น
- ๓) สหกรณ์ไม่มีการหมุนเวียนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตามหลักการควบคุมภายใน
- ๔) สหกรณ์มีความต้องการล้างกรรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อสำหรับการเก็บรวบรวมผลไม้ม

ข้อเสนอแนะ

- ๑) สหกรณ์ควรเร่งนำเงินฝากไปหารายได้ทั้งจากการลงทุนและการปล่อยเงินกู้ เนื่องจากเงินฝากมีภาระด้านดอกเบี้ยจำนวนมาก และจะเป็นการเพิ่มต้นทุนการดำเนินงานของสหกรณ์
- ๒) สหกรณ์มีการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกมากถึง ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท ซึ่งถือเป็นส่วนใหญ่ของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการติดตาม เร่งรัด ให้สมาชิกชำระหนี้ตามกำหนดสัญญา
- ๓) สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จะขึ้นกับความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ของ สหกรณ์ โดยเฉพาะการบริหารลูกหนี้และคุณภาพของลูกหนี้เป็นสำคัญ
- ๔) สหกรณ์ควรมีการบริหารจัดการตามระบบการควบคุมภายในอย่างรัดกุม เพื่อป้องกัน ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

๕. ข้อค้นพบจากการตรวจสอบและประเมินผล

๕.๑ ในการกำหนดนโยบายจากส่วนกลางสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ควรสำรวจความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้สามารถกำหนดกิจกรรมในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสมและตรงตามเป้าหมายที่กำหนด

๕.๒ ส่วนราชการในระดับส่วนกลางไม่ควรจัดสรรงบประมาณภายใต้รูปแบบเท่ากันทุกจังหวัด ต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็น เหมาะสม และศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรในแต่ละพื้นที่

๕.๓ กิจกรรมย่อยที่เกี่ยวข้องการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้แก่เกษตรกร ที่อยู่ภายใต้แผนงาน/โครงการ ของส่วนราชการส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปในการสร้างองค์ความรู้/ฝึกอบรม ให้กับเกษตรกร โดยไม่เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ไม่ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จอาจไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่แท้จริงได้

๖. สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจำกัดในการดำเนินงานตามภารกิจกระทรวงต่อเป้าประสงค์ของประเด็นการตรวจสอบ (สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกที่กระทรวงไม่สามารถควบคุมได้ เช่น กลไกการทำงานที่ไม่บูรณาการ ปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงอื่นที่มีผลต่อการดำเนินงาน ปัจจัยการตลาด ปัจจัยเงินทุน หรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ เป็นต้น)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์ต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญและมุ่งมั่นในเรื่องของการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เชิงพาณิชย์ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมและหาช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลายทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศหรือทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการค้าในเชิงเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรยังมีข้อจำกัด เช่น ถ้าหากพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์แล้วแต่มีผลผลิตที่เกินความต้องการในด้านการตลาด ก็จะเป็นปัญหาได้เช่นกัน ดังนั้น ภาครัฐจึงควรส่งเสริมทั้งด้านการผลิตและการตลาดไปพร้อมกัน

๗. ข้อเสนอแนะ

๗.๑ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย (ประเด็นที่เห็นควรเสนอรัฐมนตรี/คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดในการปฏิบัติราชการตามภารกิจกระทรวง เช่น การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ การออกแนวทางปฏิบัติ การปรับปรุงแบบการทำงานของภาครัฐ เป็นต้น)

ควรปรับวิธีการดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับแผนทั้ง ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้ง ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนตัวชี้วัดของการดำเนินงานตามแผนทั้ง ๓ ระดับ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

๗.๒ ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ (ประเด็นที่ส่วนราชการในสังกัดควรดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงในการเกิดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น)

๑) ส่วนราชการควรปรับเปลี่ยนวิธีการกำหนดเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการในระดับพื้นที่อย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการกำหนดจำนวนเป้าหมายจากส่วนกลางและส่งต่อให้หน่วยงานระดับพื้นที่ค้นหาเป้าหมายสำหรับดำเนินการ

๒) การขับเคลื่อนโครงการที่ต้องมีการจัดสรรงบประมาณลงไปในระดับพื้นที่ ส่วนราชการควรมีการสำรวจความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ต้องการเข้าไปส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ได้กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้ง ส่วนราชการเจ้าของ

โครงการไม่ควรจัดสรรงบประมาณภายใต้รูปแบบเท่ากันทุกจังหวัด ควรพิจารณาตามความจำเป็น เหมาะสม และศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนที่จะดำเนินการในแต่ละพื้นที่

๓) ควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘. สรุปประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการตรวจสอบและประเมินผล

๘.๑ เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และผู้ประกอบการ มีความเข้มแข็งและศักยภาพในเชิง เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น รวมทั้ง สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐในการส่งเสริม SME ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๘.๒ เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ มีองค์ความรู้ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปปรับใช้กับการ ดำเนินงานของกลุ่มในการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ และดึงดูด ความสนใจจากผู้บริโภค ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หรือที่ ผลิตภัณฑ์แปรรูป เป็นต้น ตลอดจนจนเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและความสามัคคีของคนในชุมชน/กลุ่ม อีกด้วย

เอกสารภาคผนวกประกอบ
รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เอกสารภาคผนวกประกอบรายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. การประเมินความเสี่ยง (Risk Management) (อธิบายถึงผลกระทบและความเสี่ยงที่ค้นพบจากการตรวจสอบในมิติของการประเมินความเสี่ยง (Risk Management) โดยให้ระบุสาเหตุ ข้อจำกัด และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้)

การประเมินความเสี่ยงตามประเด็นการตรวจสอบย่อย การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก จำนวน ๔ ส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อการประเมินความเสี่ยง และกำหนดเกณฑ์ระดับค่าคะแนนความคิดเห็นต่อโอกาสเกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จำนวน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (Operational Risk) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ (Financial Risk) และด้านกฎหมายกฎเกณฑ์ต่าง ๆ (Compliance Risk) (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย) จากนั้นได้นำค่าคะแนนมาวิเคราะห์ แล้วสรุปผลการประเมินความเสี่ยงแต่ละด้าน ดังนี้

๑.๑ ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงจากการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ และการสื่อสารนโยบายภายในที่นำไปสู่การปฏิบัติ

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

- ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง	☒ น้อยมาก	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ สูง	☐ สูงมาก
- ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด	☒ น้อยมาก	☐ น้อย	☐ ปานกลาง	☐ สูง	☐ สูงมาก

ผลประเมินความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับ น้อยมาก และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ น้อยมาก เนื่องจาก หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ช่วยในการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาในแง่ของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และส่งเสริมให้ได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ รวมถึง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถช่วยรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ประกอบด้วย

๑. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร
๒. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์
๓. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมประมง
๔. โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน
หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ซึ่งโครงการต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้น นั้น มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมายการดำเนินโครงการ ขอบเขตการดำเนินโครงการ ขอบเขตการดำเนินงาน งบประมาณ ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome)

และตัวชี้วัด ที่มีความชัดเจนพอสมควร ตลอดจนมีถ่ายทอดนโยบายและขั้นตอนของการขับเคลื่อนงานลงสู่ระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความชัดเจนให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นไปตามกรอบแนวทางและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จึงสรุปได้ว่ามีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับ **น้อยมาก** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **น้อยมาก**

๑.๒ ด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการและการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

- ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก
- ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ผลประเมินความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ มีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับ **น้อยมาก** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **น้อยมาก** ซึ่งในมิติด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ ไม่มีความเสี่ยงจากการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เนื่องจาก แต่ละหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินโครงการ สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย มีรายละเอียดประกอบ ดังนี้

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงานตามแผน
โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร)	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (กรมปศุสัตว์)	ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ได้รับการพัฒนาและยกระดับจำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์	๙ ผลิตภัณฑ์
โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมง (กรมประมง)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๒๕ ราย/กลุ่ม	๒๔๙ ราย/กลุ่ม
โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน (กรมส่งเสริมสหกรณ์)	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินกิจกรรมในธุรกิจ รวบรวมและแปรรูป จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์	จัดทำแผนเพิ่มมูลค่าธุรกิจ และการวางแผนการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์ จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์

จึงสรุปได้ว่ามีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ อยู่ในระดับ **น้อยมาก** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **น้อยมาก**

๑.๓ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ (Financial Risk) หมายถึง ความเสี่ยงจากการบริหารจัดการงบประมาณต่อการดำเนินการตามประเด็นที่ตรวจสอบ กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

- ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก
- ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ผลประเมินความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการงบประมาณ มีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับ **น้อยมาก** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **น้อยมาก** ซึ่งในมิติด้านการบริหารจัดการ

งบประมาณไม่มีความเสี่ยงจากการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เนื่องจาก แต่ละหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สามารถบริหารจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยวงเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการทั้ง ๔ โครงการ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๑๖,๗๐๐ บาท และสามารถเบิกจ่ายในภาพรวมเป็นจำนวน ๑๓,๑๘๕,๑๘๒.๒๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๑ ซึ่งสอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

จึงสรุปได้ว่ามีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการงบประมาณ อยู่ในระดับ **น้อยมาก** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **น้อยมาก**

๑.๔ ด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ (Compliance Risk) หมายถึง ความเสี่ยง/ข้อจำกัดของการดำเนินงานตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

- ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง	☐ น้อยมาก	☐ น้อย	☒ ปานกลาง	☐ สูง	☐ สูงมาก
- ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด	☐ น้อยมาก	☐ น้อย	☒ ปานกลาง	☐ สูง	☐ สูงมาก

ผลประเมินความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎหมายต่าง ๆ มีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับ **ปานกลาง** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **ปานกลาง** พบว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินโครงการในภาพรวมยังมีความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ คือ การรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อดำเนินการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ค่อนข้างซับซ้อน รวมทั้ง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ส่วนหนึ่งยังเป็นข้อจำกัดที่ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถขอรับรองมาตรฐานได้ จึงส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยไม่ประสงค์ที่จะเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ประกอบกับ ในบางกรณีผลิตผลทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว และได้เข้าสู่กระบวนการจำหน่ายมีราคาต่อหน่วยไม่ได้สูงกว่าผลิตผลทางการเกษตรที่ไม่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน แต่ในส่วนของผลิตผลทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานมีต้นทุนสำหรับการดำเนินการที่สูงกว่า เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่ามีระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับ **ปานกลาง** และระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดอยู่ในระดับ **ปานกลาง**

๒. การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลัก Good Governance

(อธิบายถึงการปฏิบัติงานตามประเด็นที่ตรวจสอบ โดยอธิบายให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ในการส่งมอบงานบริการ ปัญหาอุปสรรค และการปรับวิธีการทำงานของกระทรวงตามหลัก Good Governance โดยให้ระบุสาเหตุ ข้อจำกัด และแนวทางในการดำเนินงาน)

๒.๑ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ประสิทธิภาพ : ผลผลิต/ผลงานที่ได้ตรงตามที่กำหนดในแง่ของงบประมาณและเวลา เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดหรือผลลัพธ์จากปีงบประมาณที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร) (ประสิทธิผล : ผลผลิต/ผลงานบรรลุวัตถุประสงค์ มีมาตรฐาน และตรงตามความคาดหวังของผู้รับบริการ/ผู้ใช้บริการ)

ในภาพรวมของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก โดยการดำเนินงานของหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการสามารถดำเนินงานได้ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด และมีผลการดำเนินงานและงบประมาณที่กำหนดไว้ ดังนี้

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	แผนและผลการดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
	แผน (เป้าหมาย)	ผลการดำเนินงาน ตามแผน	งบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
โครงการส่งเสริมการแปรรูป สินค้าเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร)	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง	วิสาหกิจชุมชน ๑๕๔ แห่ง	๗,๒๘๕,๗๐๐.๐๐	๗,๒๗๗,๙๓๔ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๙
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (กรมปศุสัตว์)	ผลิตภัณฑ์สินค้า ชุมชน (OTOP) ได้รับการพัฒนา และยกระดับ จำนวน ๙ ผลิตภัณฑ์	๙ ผลิตภัณฑ์	๙๑๐,๕๐๐	๙๑๐,๕๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้า เกษตร กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประมง (กรมประมง)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๒๕ ราย/กลุ่ม	๒๔๙ ราย/กลุ่ม	๑,๖๓๑,๔๐๐	๑,๖๐๓,๘๗๓.๖๗ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๑
โครงการพัฒนาศักยภาพการ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน (กรมส่งเสริมสหกรณ์)	สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร ที่ดำเนิน กิจกรรมในธุรกิจ รวบรวมและ แปรรูป จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์	จัดทำแผนเพิ่ม มูลค่าธุรกิจและ การวางแผนการ ปรับปรุง ประสิทธิภาพการ ดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ จำนวน ๑๐๐ สหกรณ์	๓,๔๘๙,๑๐๐	๓,๔๖๖,๔๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๔

ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยวงเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการทั้ง ๔ โครงการ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๑๖,๗๐๐ บาท และสามารถเบิกจ่ายในภาพรวมเป็นจำนวน ๑๓,๑๘๕,๑๘๒.๒๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๑

๒.๒ โปร่งใส (กระบวนการทำงานมีการเปิดเผย ตรวจสอบได้ และสามารถชี้แจงได้ เมื่อมีข้อสงสัย และผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร)

ในภาพรวมของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก พบว่า การดำเนินงานในภาพรวมของแต่ละหน่วยงานได้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานของแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ระบุขั้นตอนของการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอน รวมทั้ง มีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการขับเคลื่อนงาน

รวมทั้ง แต่ละหน่วยงานได้มีการสร้างช่องทางในการสื่อสารนโยบายและแผนการปฏิบัติงาน ลงสู่ระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความชัดเจนในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นไปตามกรอบแนวทาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจน ในการดำเนินการยังเปิดโอกาสให้ประชาชน เกษตรกร ผู้รับบริการ สามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการประเมินผลคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประเด็นของกระบวนการทำงานที่มีความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment: ITA) จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยการประเมิน ITA จะเก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ เก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง

ส่วนที่ ๒ เก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ไว้หน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน

โดยผลการประเมิน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	หน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๖	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๕	ระดับ	ร้อยละการเปลี่ยนแปลงคะแนน ITA ของปี ๒๕๖๖ เทียบกับปี ๒๕๖๕
๑	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๙๖.๖๑	ผ่านดี	๙๓.๙๐	A	+๒.๗๑
๒	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๙๔.๔๒	ผ่าน	๙๓.๓๘	A	+๑.๐๔
๓	กรมพัฒนาที่ดิน	๙๔.๓๖	ผ่าน	๙๖.๘๑	AA	-๒.๔๕
๔	กรมปศุสัตว์	๙๓.๕๐	ผ่าน	๙๓.๐๓	A	+๐.๔๗
๕	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๙๒.๓๔	ผ่านดี	๙๒.๒๓	A	+๐.๑๑
๖	สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	๙๒.๐๔	ผ่าน	๘๖.๑๗	A	+๕.๘๗
๗	กรมส่งเสริมการเกษตร	๙๑.๕๗	ผ่าน	๘๙.๑๕	A	+๒.๔๒
๘	กรมประมง	๙๑.๓๘	ผ่าน	๙๑.๗๔	A	-๐.๓๖
๙	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	๙๐.๓๘	ผ่าน	๗๖.๕๖	B	+๑๓.๘๒
๑๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๙๐.๓๒	ผ่าน	๘๖.๖๕	A	+๓.๖๗
๑๑	กรมหม่อนไหม	๘๙.๕๓	ผ่าน	๘๗.๔๓	A	+๒.๑๐
๑๒	กรมชลประทาน	๘๙.๕๐	ผ่าน	๙๒.๐๕	A	-๒.๕๕
๑๓	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	๘๗.๖๓	ผ่าน	๘๕.๙๒	A	+๑.๗๑
๑๔	กรมการข้าว	๘๖.๕๘	ผ่าน	๙๔.๓๔	A	-๗.๗๖
๑๕	กรมวิชาการเกษตร	๘๓.๑๐	ผ่าน	๙๐.๑๕	A	-๗.๐๕

หมายเหตุ ๑. เกณฑ์ระดับผลการประเมินสำหรับ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ระดับ AA = คะแนนเฉลี่ย ๙๕- ๑๐๐	ระดับ D = คะแนนเฉลี่ย ๕๕- ๖๔.๙๙
ระดับ A = คะแนนเฉลี่ย ๘๕- ๙๔.๙๙	ระดับ E = คะแนนเฉลี่ย ๕๐- ๕๔.๙๙
ระดับ B = คะแนนเฉลี่ย ๗๕- ๘๔.๙๙	ระดับ F = คะแนนเฉลี่ย ๐ - ๔๙.๙๙
ระดับ C = คะแนนเฉลี่ย ๖๕- ๗๔.๙๙	

๒. เกณฑ์ระดับผลการประเมินสำหรับ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ระดับผ่านดีเยี่ยม = ๙๕.๐๐ - ๑๐๐ (IT, EIT ส่วนที่ ๑, EIT ส่วนที่ ๒, และ OIT มีผลคะแนนทุกเครื่องมือ ๙๕ คะแนนขึ้นไป)
ระดับผ่านดี = ๘๕.๐๐ ขึ้นไป (IT, EIT ส่วนที่ ๑, EIT ส่วนที่ ๒, และ OIT มีผลคะแนนทุกเครื่องมือ ๘๕ คะแนนขึ้นไป)
ระดับผ่าน = ๘๕.๐๐ ขึ้นไป (IT, EIT ส่วนที่ ๑, EIT ส่วนที่ ๒, และ OIT เครื่องมือใดเครื่องมือหนึ่ง มีผลคะแนนทุกเครื่องมือน้อยกว่า ๘๕ คะแนน)
ระดับต้องปรับปรุง = ๗๐.๐๐ - ๘๔.๙๙
ระดับต้องปรับปรุงโดยด่วน = ๐ - ๖๙.๙๙

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินสูงสุดที่ ๙๖.๖๑ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๒.๗๑ รองลงมาเป็นกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีคะแนนเฉลี่ย ๙๔.๔๒ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑.๐๔ รองลงมาเป็นกรมพัฒนาที่ดินมีคะแนนเฉลี่ย ๙๔.๓๖ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๒.๔๕ โดยมี กรมปศุสัตว์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหมกรมชลประทาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการข้าว และกรมวิชาการเกษตร มีคะแนนเฉลี่ยลดหลั่นลงมาตามลำดับ

๒.๓ การมีส่วนร่วม (มีการเปิดโอกาส/ช่องทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมในการรับรู้ ทำความเข้าใจ มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และกระบวนการแก้ไข ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องหรือไม่)

ในภาพรวมของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานรากในขั้นตอนของการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของแต่ละหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ ได้มีการมอบหมายให้หน่วยงานภายใต้สังกัดที่เป็นระดับส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักงานสหกรณ์จังหวัด เป็นต้น ดำเนินการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และเกษตรกร โดยหน่วยงานจะมีการสำรวจและสอบถามความต้องการ และให้คำอธิบายถึงผลที่จะได้รับการเข้าร่วมดำเนินโครงการ

๒.๔ ความคุ้มค่า (มีกระบวนการทบทวน หรือติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในประเด็นการตรวจสอบหรือไม่ ทั้งในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย วิธีการปฏิบัติ งบประมาณที่ใช้ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง)

ในภาพรวมของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบประเด็นการตรวจสอบหลักตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก พบว่า หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานในเบื้องต้น เพื่อสอบถามความสำเร็จจากการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และมีการประเมินความเสี่ยงจากการดำเนินงาน เพื่อค้นหาความเสี่ยง/ปัญหา/อุปสรรค ที่ได้เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อนำไปกำหนดเป็นแนวทางหรือมาตรการควบคุมสำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

ความคุ้มค่าในมิติงบประมาณ พบว่า ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ ซึ่งวงเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการ จำนวน ๔ โครงการ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๑๖,๗๐๐ บาท และสามารถเบิกจ่ายในภาพรวมเป็นจำนวน ๑๓,๑๘๕,๑๘๒.๒๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๑ โดยผลลัพธ์ในภาพรวมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ เกษตรกร วิชากิจชุมชน และสหกรณ์การเกษตร ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ จากการฝึกอบรมกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำองค์ความรู้ดังกล่าว ไปปรับใช้กับการดำเนินงานของกลุ่มสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีความน่าสนใจ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้ง สามารถนำผลิตผลทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นสินค้าต่าง ๆ เพิ่มสร้างมูลค่าในการจำหน่ายให้กับกลุ่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง แต่สำหรับในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจะเป็นในลักษณะของการมุ่งเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับการจัดทำแผน BVCP (Business Value Creation Plan) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญทางธุรกิจให้คำแนะนำในการปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของการดำเนินธุรกิจของแต่ละสหกรณ์ และจะมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคติดตามและศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในเชิงลึก เพื่อแนะนำหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์

ดังนั้น เมื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลัก Good Governance ของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สนับสนุนประเด็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความแตกต่างหลากหลาย สร้างสรรค์ ภายใต้หัวข้อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามองค์ประกอบของหลัก Good Governance ทุกประการ

เอกสารแนบท้ายภาคผนวก
การประเมินความเสี่ยง (Risk Management)

การวิเคราะห์เพื่อการประเมินความเสี่ยง ได้กำหนดเกณฑ์ระดับค่าคะแนนความคิดเห็นต่อโอกาสเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดเป็นแบบของลิเคิร์ต (Likert 's Scale) แบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน	หมายถึง	ระดับความเห็น
๑. ค่าคะแนนเท่ากับ ๕	หมายถึง	สูงมาก
๒. ค่าคะแนนเท่ากับ ๔	หมายถึง	สูง
๓. ค่าคะแนนเท่ากับ ๓	หมายถึง	ปานกลาง
๔. ค่าคะแนนเท่ากับ ๒	หมายถึง	น้อย
๕. ค่าคะแนนเท่ากับ ๑	หมายถึง	น้อยมาก

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดช่วงค่าระดับคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

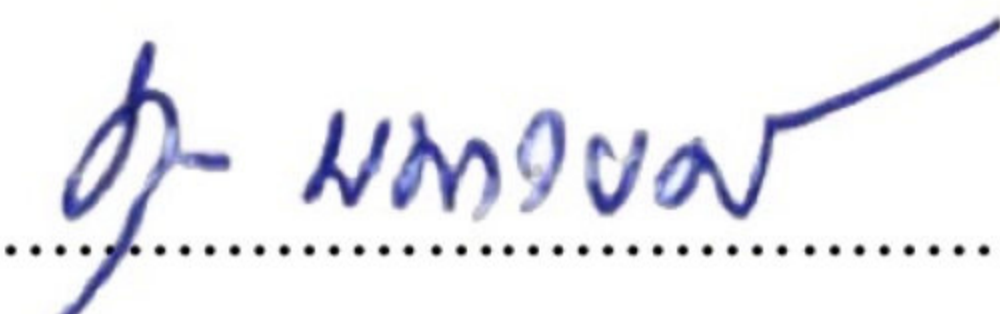
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง ๔.๒๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	อยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง ๓.๔๑ - ๔.๒๐	หมายถึง	อยู่ในระดับสูง
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง ๒.๖๑ - ๓.๔๐	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง ๑.๘๑ - ๒.๖๐	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง ๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยมาก

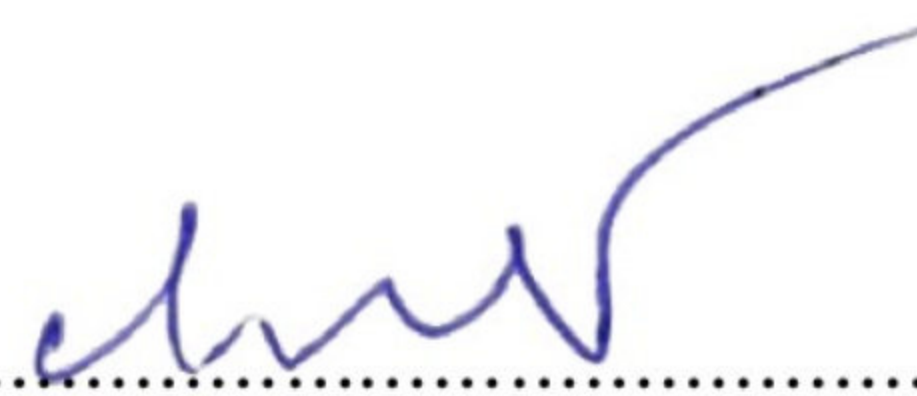
การประเมินความเสี่ยงของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ให้คะแนนโอกาสเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดในด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ และด้านกฎหมาย ดังนี้

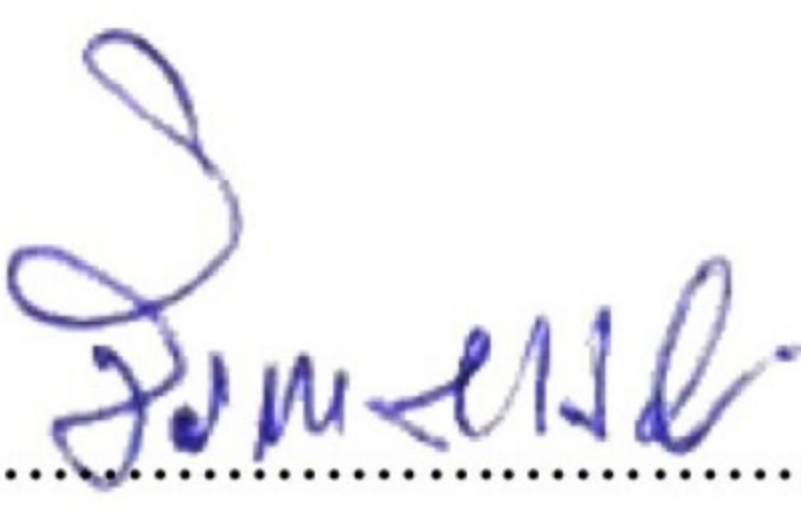
ส่วนราชการ	ด้านกลยุทธ์		ด้านการดำเนินงาน		ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ		ด้านกฎหมาย	
	โอกาส	ผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ
กรมส่งเสริมการเกษตร	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๔	๔
กรมปศุสัตว์	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๓	๓
กรมประมง	๑	๑	๑	๑	๓	๓	๒	๒
กรมส่งเสริมสหกรณ์	๓	๒	๒	๒	๑	๑	๓	๓
ค่าคะแนนเฉลี่ย	๑.๗๕	๑.๕๐	๑.๕๐	๑.๕๐	๑.๗๕	๑.๗๕	๓.๐๐	๓.๐๐
ระดับ	น้อยมาก	น้อยมาก	น้อยมาก	น้อยมาก	น้อยมาก	น้อยมาก	ปานกลาง	ปานกลาง

การลงนามรับรองรายงาน

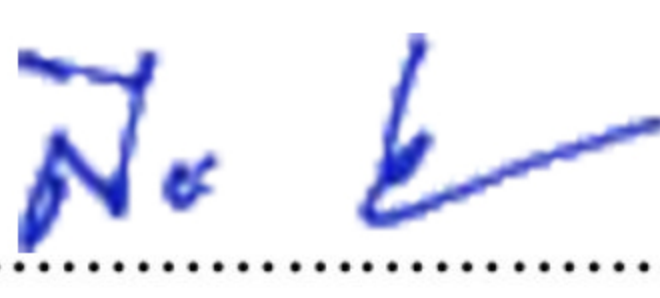
ลงชื่อ..........ประธานกรรมการ
(นายชลิต ดำรงค์ศักดิ์)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นางนอมล พนาวงศ์)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นายอนันต์ ลีลา)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นางสาวจิรทรัพย์ ปลอดกระโทก)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นายคมสัน จำรูญพงษ์)

ลงชื่อ..........กรรมการและเลขานุการ
(นางละออ ชันธรักษ์)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงชื่อ..........กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(นางสาวอัจฉริยา จันทรวงศ์)
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงชื่อ..........กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(นายโอภาส เทียงงามดี)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ ๓ ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร ๐-๒๒๘๒-๒๓๓๖**